

ئەمجارە پێشمەرگە لە جەلەولا بکشێنەوە

5

"کورد بۆنیشی نامێنێ"

FC Kurdistan a bê sponsor:

Em ê vê sezonê derbasî lîga jor bibin!

8

Rûdaw

ÇAPA EWROPA

Rojnameya Kurdên Diyaspora

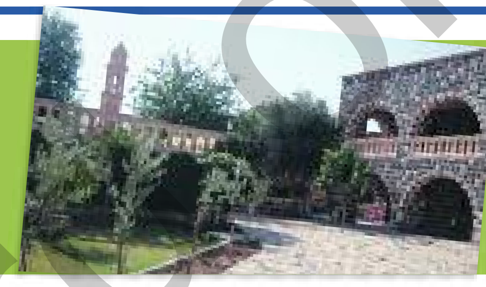
Hejmar / Nr. 110
25 Tebax / August 2011

Deutschland 1,50 Euro | Österreich 1,50 | Belgium 1,50 Euro | Danmark 15,00 DKK | France 1,50 Euro | Nederland 1,80 Euro | Norway 15 NOK | Schweiz 2,70 CHF | Sverige 21,00 SEK

Avakirina mêvanxaneya Suryaniyan qedexe ye!

Suryaniyên ku li welatên Ewropa dijîn, dema bo serdanê dihatin Hezexê cih tune bû ku li wir bimînin. Bi mebesta hewandina mêvanan, li kêlake Dêra Meryem mêvanxaneyek hat avakirin. Piştî avakirina mêvanxaneyê serdanên Suryaniyan jî zêde bûn. Lê ev mêvanxane niha ji aliyê dewleta tirk ve tê xirakirin!

12

Jinên Amedê xwe ji bo trafîkê amade dikin

Wê piştê demeke din trafîka mêrane ya Amedê biguhere: 120 jin ji bo ajokariya bajêr niha perwerde dibînin.

Li Amedê 9 meh berê di bin banê Şaredariya Baglarê û Yekîtiya Ewropayê de, ji bo jinan projeya "Ji Bo Guherîn û Pêşketinê Jin Dibin Xwedî Pîşe" hate dest pê kirin. Ji bo ku otobosên şaredariyan û wesayîtên meqamê yên şaredar û midûran bajon, 120 jin tên perwerdekirin.

13

Malbatek kurd li cihê şînê bi hev ketin

Xortek û keçek ji heman malbatê hevdu direvînin. Piştî demekê kesekî nêzîkî keçê jiyana xwe ji dest dide û xortê keçrevandî ji bo şîn û sersaxiyê tê serdana malbata hevjîna xwe li bajarê Almanya Bonnê, lê xwediyê şînê wî bi zorê ji cihê şînê derdixin. Malbata xort û keçê li kolanê bihev ketin û gelek kes ji hevdu birîndar kirin.

7

Aşîtiya ji dest çûyî

Sozên AKPê hêviyek mezin peyda kiribû ku piştî hilbijartinên parlementoyê kêşeya kurd berbi çareseriyek aşîtiyane biçe. Lê bûyerên vê dawiyê û êrişên artêşa tirk yên ser xaka Herêma Kurdistanê ew hêvî bo demeke nediyar çilmisandin.

3 / 4 / 11 /14 »

Great Britain

Malpera nû ya Rûdawê vebû

Rûdaw.eu

www.rudaw.eu
info@rudaw.eu

Ji destpêka pûşperê ve winda bû

Samî darvekirî hate dîtin

Samî beriya 8 mehan hatibû Almanya; ne karibû baş biaxive, ne jî bibihîse.

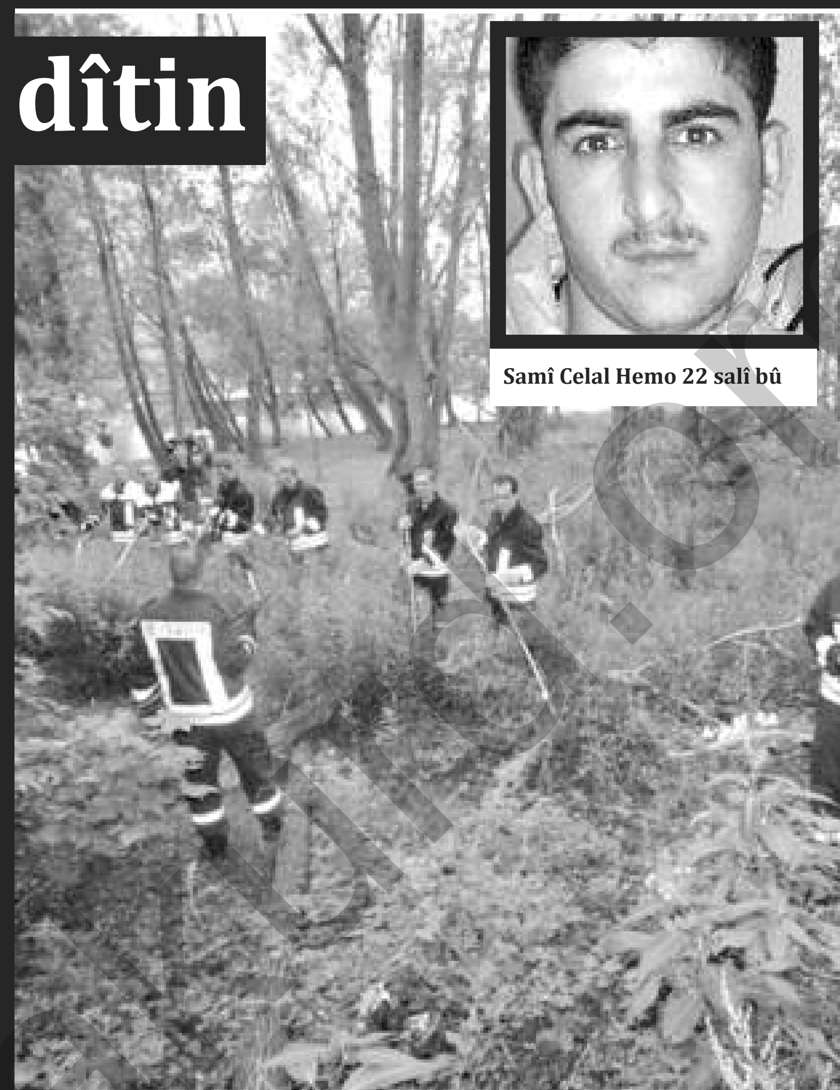
Koln (Rûdaw) - Di hejmara 102 (30ê pûşperê 2011) ya Rûdawê de raportek derbarê windabûna xortekî kurd ye kêmendam, bi navê Samî Celal Hamo (22 salî), li Almanyayê belav bûbû. Li gor agahiyên Rûdawê, roja 13ê tebaxê termê Samî Celal Hamo di nav çemê Rheinê, bi darekê ve daleqandî û destê wî li ser pişta wî girêdayi, hate dîtin.

Li gor agahiyên ji rojnameya almanî Rhein Zeitung, laşê ku zêdê xerab bûbû, di nav daristanekî di nav çemê Rheinê de, 5 metreyan li ser erdê, bi darekê ve daleqandî bû. Destên wî jî li ser pişta wî bi werîsekî hatibûn girêdan. Ev yek jî bûbû sedema gumanên ku Samî hatibe kuştin. Lê li gor agahiyên ku polîsên bajarê Koblenzê dane Rûdawê, otopsiya laş hatiye kirin û destê kesekî ji derve di kuştina Samî de tune. Derbarê sedemên kuştin an xwekuştina Samî Celal Hamo, ne kesên nasê Samî, ne jî polîsan nekarî ti agahiyan bidin.

Laşê Samî jî tesadûf hate dîtin. Tîmek ji 25 kesên agirkuj li keştîvanekî alman yê winda digeriyan. Dema ku laş hate dîtin, destpêkê bawerî ew bû ku wan laşê kesê keştîvan dîtiye, lê piştî otopsiyê diyar bû ku laş ne yê keştîvan e.

Samî Celal Hamo (22 salî) yê ji Başûrê Kurdistanê, tevlî birayê xwe, beriya 8 mehan wekî penaber hatibû Almanyayê û li kampeka penaberan a li nêzîkê bajarê Neuwiedê dijiya. Samiyê ku bi almanî nizanîbû û kêmendam bû, 6ê Pûşperê 2011ê ji kampê derketibû, bi mebesta ku biçe serdana mirovên xwe li bajarê Wittenê. Lê Samî ti caran negihişt mala mirovên xwe û winda bû. Tevî belavbûna nûçeya windabûna Samî di Rûdawê û di rojnameyên almanî de jî, lê Samî nehat dîtin.

Samî Celal Hamo ji Başûrê Kurdistanê bû û xortekî Kurdê êzîdî bû. Samî hem ji aliyê fikrî û hem jî ji aliyê fîzîkî xwedî pirsgirêk bû. Ji ber ku Samî heta radeyekê kerr bû (nedibihîst) û ji bilî çend gotinên îngilîzî herwiha bi almanî jî nedizanî, wî nekarî bi hêsanî bi kesên din re bikeve têkiliyê jî û eger mirov bi Samî re biaxiviye jî, Samî bi hêsanî tênedigihişt ka çi ji wî tê xwestin.

Samî Celal Hemo 22 salî bû

Xizmên qurbaniyên li dijî Tirkiyeyê doz vedikin

Wêne: Rûdaw

Termê 6 kesan bi awayekî perçekirî û nayê naskirî hate dîtin, lê termê du kesan hê jî winda ne

Pişder (Rûdaw)- Xizmên wê malbata ku 8 kesan di bombardimana Tirkiyê de jiyana xwe ji dest dan biryar dane piştî taziyê dozê li ser Tirkiyeyê vekin. Şemal Hesen Şêx Umer (23) yek ji merivên kuştiyên bombardimana Tirkiyeyê bo ser quntara çiyayê Qendîle ye û dibêje piştî taziyê wê li dijî Tirkiyeyê rêyên yasayî bidin pêşiya xwe.

Şemal di taziyê de ji Rûdawê re bi bîr xist ku firokeyên şer ên artêşa Tirk 2 keç, hevser, xesû, xezûr, jinbir û biraziyekî wî kuştine û got: "Ez ji merivên min qut kirim û ev bûyer qet nayê qebûl kirin. Loma me biryar daye piştî taziyê em ê li dijî Tirkiyeyê rêyên yasayî bikar bînin û dozê li ser vekin.''

Şemal Hesen, bavê Solîn a 6 mehî û Sonyaya 2 salî ye û ligel van zarokan hevjîna xwe ji dest daye û take kesê xêzanê ku maye, daxwaza rawestandina bombardiman û topbaranê dike û dibêje: "Em daxwazê ji Neteweyên Yekgirtî, Komeleyên Navdewletî, Amerîka û Îraqê dikin ku topbaran û bombardimana Tirkiyeyê rawestînin, da careke din xelk nebe qurban û koçber nebin."

Şemal Hesen her digot: "Hêvîdar im wek min neyê serê kesî.'' Şemal li qezaya Ranye rûdinê û li Bexda serbazekî Sekreterya Serokatiya Serokkomarê Îraqê Celal Talabanî ye. Çend roj dibûn hevser, herdu zarokên wî ligel biraziyekî wî li nehya Sengeser bûn û bi serdan çûbûn mala xezûrê wî. Şemal wiha axifî: "Hewl didim doza xwe bighînim Serokkomar bo rawestandina bombardimana Tirkiyeyê."

Balefirên şer ên artêşa Tirk ji 17ê tebaxê û şûn de qûntara çiyayê Qendîl girêdayî qezaya Pişder bombebaran dikin. Di vê navberê de li ser rêya Kortek ser bi navçeya Sengeser otomobîla xêzanekê hat bombebarankirin û kesên di nava otomobîlê de parçe parçe bûn. Hê jî termê 2 kesan nehatiye dîtin û termên din jî ji ber parçebûnê nayên naskirin.

Navê kesên hatin kuştin

1- Hûsên Mistefa Hesen (malxwêyê malê)

2- Mêrê Hacî Mame (Dayîk)

3- Rêzan Hûsên Mistefa (34)

4- Sonya Şemal Hûsên (4)

5- Solîn Şemal Hûsên (6 mehî)

6- Zana Hûsên Mistefa (11)

7-Oskar Hûsên Hesen (16)

8-Xunas Îzêr Hesen

Termê Oskar û Xunas hê jî nehatiye dîtin. Xunas keça mamê malxwêya xêzanê ye.

Rûdaw

Rojnameyeke siyasî û heftane

Xwedî
Rudaw Media GmbH

Sernûser
Ako Mihemed
akopress74@yahoo.com

Rêvebirê Nivîsînê
Nasredîn Akyol
nasredin@rudaw.eu

Redaksiyon
Firat Kelehkî
kelehkî@yahoo.com

Mehmet Sebatli
sebatli@hotmail.com

Besam Mistefa
wardoz@gmail.com

Mihemed Tahir
mtahir2011@windowslive.com

Dîzayner
Hamdullah Yumlu

Îdare û belavkirin
Mustefa Sefîq Edilbî
gare2005@hotmail.de

Şêwirmendê yasayî û aborî
Ayhan Çiftçî

Navnîşan
Rudaw Media GmbH
Gutenbergstr. 63a
50823 Köln/Germany

Pêwendî
Telefon: +49 (0) 221-26 00 40 02
Telefax: +49 (0) 221-26 00 49 81
www.rudaw.net / www.rudaw.eu
info@rudaw.eu

Belavkirin / Vertrieb:
Axel Springer Vertriebsservice GmbH
Süderstraße 77
20097 Hamburg
www.as-vertriebsservice.de

Rûdaw ji bo nivîsên ku bi nav tên weşandin ne berpirsyar e.

"Edî em nikarin beramber van êrîşan bêdeng bin!"

Koln (Rûdaw) – Di peyamekê de ku 23.08.2011 bo raya giştî hat belavkirin, Serokê Herêma Kurdistanê Mesûd Barzanî ragehand ku êrîşên welatên cîran bo ser axa herêmê "gihiştine wê astê ku nabê êdî li beramber wan bêdeng bin û hevwelatiyên sivîl û bê parastin ên herêmê jî bibin qurbaniya wan kêşeyan." Beriya çend rojan jî Mesûd Barzanî di hevpeyvînek ligel malpera "nefel" de gotibû "careke din dibejim ku şerê Kurdan û Kurdan heram e."

Piştî erişên van rojên dawî yên leşkerên Tirkiye û Îranê bo ser xaka Herêma Kurdistanê û kuştina 7 hemwelatiyên sivîl hefteya borî, Serokê Herêma Kurdistanê Mesûd Barzanî bi vê daxuyaniyê xwe helwesta xwe ya êdî netehmûlkirina êrîşan bo ser xaka Herêma Kurdistanê eşkere kir. Mesûd Barzanî di hevpeyvîna ligel "nefel" de jî gazinc ji PKK û PJAKê kiribû ku ew bahaneyan ji Tirkiye û Îranê re çêdikin ku êrişî xaka Herêma Kurdiatanê bikin û wiha gotibû: "Ez careka din dibêjim şerê Kurdan û Kurdan heram e. Lê belê heta hetayê bi vî awayeyî berdewam nake. Herêma Kurdistanê nikare heta hetayê baca problema PJAKê û Îranê bide, yan jî baca problema PKKê û Tirkiyeyê bide." Mesûd Barzanî herwiha dibeje ku dema şerê çekdarî derbas bûye û bangî Kurdên Bakur dike ku şerê xwe li parlementoyê bikin û wiha didomîne: Ev şerê vê dawiyê ku PKKê kir û esker kuştin, bi qenaeta min xeletiyeka zêde mezin bû û hîç xizmeta doza kurdî nake. Herin şerê xwe li parlementoyê bikin."

AKP ji siyaseta rêvekirinê derbasî 'siyaseta ewlekariyê' dibe?

Siyasetmedar û rewşenbîr hewldanên hikûmetê, daxuyaniyên Erdogan û helwêsta AKPê dinirxînin û bal dikişînin ser tansiyona siyasî ya ku her diçe germ dibe...

Artêşa tirk roja 23ê tebaxê bi hezaran leşker di rêya Mêrdîn-Şirnexê de birin ser sînor

Firat Baran Enqere

Li Tirkiyeyê, piştî ku PKKê demeke dirêj agirbest domkir, dewletê li Îmraliyê bi serokê PKKê re hevdîtin çêkirin ku Ocalan ev hevdîtin wek, "ji diyalogan ber bi danûstandinê" binav kir; herwiha nîqaşên derbarê amadekirina makezagona nû di raya giştî de atmosfereke erênî derxistibû. Ev atmosfer piştî şerê li Farqînê ber bi şikestinê ve çû û dema li Colemêrg û Çelê jî çalakî hatin lidarxistin, raya giştî de bêhêviyeke metirsîdar dest pê kir.

Daxuyaniyên tund ên Serokwezîrê Tirkiyeyê Erdogan, amadekariyên damezirandina hêza polîs a taybet li dijî PKKê, xurtkirina karûbarên waliyan, agahiyên derbarê operasyona li dijî KCDê piştî Cejna Remezanê û êrîşa ezmanî ya li ser Başûrê Kurdistanê, metirsiyeke kûr çêkirin ku wek wê rewş ber bi salên 90î ve diçe. Ev jî vê pirsê tîne holê ka gelo AKP ya ku du sal berê dest bi 'rêvekirina demokratîk' kiribû, niha ber bi siyaseta ewlekariyê ve diçe?

Gur: Armanca hikûmetê tasfiye ye

Parlementerê Wanê yê BDPê Nazmi Gur ragihand ku ji bo çareseriya pirsgirêka kurd ti proje û modelek AKPê tune û got yekane armanca AKPê tasfiyekirina tevgera kurd e û mafên kesayetî bide û meseleyê bigire. Gur wiha axivî: "Hikûmet dibêje em ê di nava mercên hiqûqê de dawî li 'terorê' bînin, lê tenê êrîşa esmanî bi serê xwe li ser Başûrê Kurdistanê binpêkirina hiqûqa navnetewî ye."

Stratejiya nû ya ewlekariyê

Gur destnîşan kir ku heta niha siyaseta tund ti encameke erênî neaniye û ji bûyer, kuştin û eşên ku ji niha û şûnde çêbin AKP berpirsiyar nîşan da. Gur da zanîn ku di Dezgeha Ewlekariya Netewî (MGK) de stratejiya nû ya ewlekariyê wek kanûn hatiye pejirandin û niha tê pêkanîn. Gur wiha axivî: "Hikûmet eger karibe wê tevgera kurd tasfiye bike, nikaribe tasfiye bike jî wê marjinal û qels bike û bi çendîn mafên kesayetî dixwaze ser meseleyê bigire. Di civîna MGKê ya dawî de dîsa biryara yek ziman, yek netew û yek dewlet hate dayîn. Ev stratejî ji destpêkê ve têkçû ye. Di sedsala 21. de, ku dewletên netewî yek bi yek tên rûxandin, ne Erdogan, ne AKP û ne jî dewlet dikare li ber xwe bide."

Êrîşa esmanî binpêkirina huqûqa navnetewî ye

Gur di dawiya axaftina xwe de got ku wek BDP ew ê li himberê hemû zextan li ber xwe bidin û ti gav paşve navêjin û derbarê çûyîna parlemenê de jî got "gel çi biryarê bide, ew amade ne".

Kayaturk: Gavên demokratîk û yê ewlekariyê bihevre tên avêtin

Serokê Dibistina Siyasî ya AKPê û Parlementerê Wanê, Burhan Kayaturk, ne di wê baweriyê de ye ku dîsa konsepta salên 90an bê pêkanîn. Li gor Kayaturk, mantiqa hikûmeta îro ne weke mantiqa hikûmetên wê demê ye û got, "Hikûmeta niha vekirî û şefaf e, mirov dikare ji gavên ku hikûmet davêje baş fahm bike ku ew dixwazin bi rêyên demokratîk çareseriyê bînin." Kayaturk diyar kir ku pêvajoya rêvekirina demokratîk wê bidome û got, "Wê gavên demokratîk û gavên ewlekariyê bi hev re bên avêtin. Ji aliyekî ve wê li dijî "terorê" têkoşîn bê kirin û ji aliyê din ve pêvajoya rêvekirina demokratîk wê bidome."

Derbarê êrîşa esmanî ya li ser Başûrê Kurdistanê de, Burhan Kayaturkê AKPyî got ku operasyon ji neçariyê hatiye kirin û wiha axivî: "Ji çalakiyên PKKê ne tenê Tirk, herwiha Kurd jî aciz bûn. Piştî çalakiyên li Farqînê, Colemêrg û Çelê rû dan, gelê kurd jî xwest hinek tişt bên kirin. Li pêşiya hikûmetê ti çare nema, lewma neçarî dest bi vê operasyonê kir; ez nizanim ka wê bibe çareserî yan na, em ê temaşe bikin."

Kayaturk di dawiya axaftina xwe de got ew li dijî hewldanên himberê xebatên legal û azadiya ramanê ye û got divê polîs û saziyên dadê pir bi baldarî pêvajoyê bimeşînin.

Prof. Ozer: Divê Ocalan bang bike, hikûmet jî rêvekirinê bidomîne

Mamostayê Zanîngeha Suleyman Demirel, Prof. Dr. Ahmet Ozer, jî got ku li Tirkiyeyê ji bo çareseriya pirsgirêka kurd du pêşketinên girîng rû dane û ev pêşketin wiha rêz kirin: "Ya yekem, makezagoneke nû tê çêkirin û hikûmet ev bar daye pişta xwe. Ya duyem jî daxuyaniya Ocalan bû ku got danûstandinên me bi dewletê re kete asteke bilind û pêşniyar kir ku Konseya Aştiyê bê damezirandin."

"Divê dewlet operasyonan, PKK jî çalakiyan rawestîne"

Lê Ozer daxuyand ku pevçûna Farqînê derbe li pêvajoyê xist û got Erdogan jî piştî vê bûyerê dest bi konsepta nû ya şer kiriye. Ozer dibêje, piştî çalakiyên li Colemêrg û Çelê, zextên nijadperestan li ser hikûmetê zêde bûne, lewma dest bi operasyona derveyî sînor kiriye.

Ozer got ku niha jî amadekariya operasyoneke bejayî tê kirin. Di dawiya axaftina xwe de Ozer daxuyand ku bi van rêbazên tund pirsgirêk nayê çareserkirin û wiha axivî: "Ji bo tansiyona germ ji holê bê rakirin û dîsa atmosfereke nerm dest pê bike, divê PKK çalakiyan kêm bike. Eger hêjî stratejiya PKKê Komara Demokratik be, Xweseriya Demokratîk hêjî didome, divê PKK vê yekê bike. Divê Ocalan careke din bikeve navberê û bang li PKKê bike ku agirbestê îlan bike. Dewlet jî divê dawî li operasyonan bîne. Paşê divê hikûmet dest bi pakêteke nû ya rêvekirina demokratîk bike, nava wê tije bike û wek ya berê nîvco nehêle. Herwiha divê bi Ocalan re hevdîtin bidomin, ji ber ku eger çek bên rawestandin, tenê serokê wê Ocalan dikare vê yekê bike."

Enqere û PKK şer dikin û dizanin jî ev ne çareserî ye

» Generalekî teqawûd yê artêşa tirk: Artêş êrîşa bejayî nake ser Qendîl.

» Parlamentera BDPê Ayla Akat Ata: Hikûmeta Erdogan zemîna şîdetê xweş dike.

» Şêwirmendê berê yê MITê Cewat Oneş: Tirkiye hisab bo pêwendiyên xwe ligel Îdareya Kurdî dike .

Hêmin Xoşnaw Hewlêr

Piştî êrîşa gerîllayên PKKê li ser karwanekî artêşa Tirkiyeyê li bajarokê Çelê di roja 17ê vê mehê de, hêzên esmanî yên Tirkiyeyê êrîşeke dijwar birin ser Qendîlê û deverên din yên Herêma Kurdistanê. Derbarên îdiayên êrîşeke bejayî ya ser baregehên PKK li Qendîlê, hinek çavdêrên siyasî yên tirk berovajî navendên Hikûmeta Tirkiyeyê, dibêjin Tirkiye êrîşên bejayî di nava xaka Herêma Kurdistanê de nake.

Her çiqasî di van salên dawî de çi ji aliyê PKKê û çi ji aliyê hikûmeta Tirkiyeyê tê mikurkirin ku kêşe bi şer çareser nabe û pêwîst e bi çareseriyên din yên siyasî û aştiyane bê fikirîn, lê tevî sazkirina gotûbêjan di navbera şandeke dewleta Tirkiyeyê ligel Abdullah Ocalan, herwiha rûniştinên di navbera hikûmet û BDPê de, vêga tevgerên serbazî hatine pêş. Niha behsa wê yekê tê kirin ku di kampanyeke nû de 1200 berpirs û endamên nû yên BDPê ji aliyê dewleta tirk bên girtin. Di van demên dawî de zemîna aştiyê di navbera hikûmeta Erdogan û aliyê kurdî berbi nemanê çûye, nemaze piştî hilbijartina 12ê Hezîranê ya Parlemena Tirkiyeyê. Bi taybetî jî piştî herdu şerên Farqîn û Çelê ku 25 serbazên tirk di wan de hatin kuştin.

Li gor şêwirmendê berê yê MITê Cevat Oneş, operasyona esmanî ya artêşa tirk li ser Qendîl û navçeyên derdora wê hewldaneke bo girtina rê li ber êrîşên zêdetir ên PKKê û bersivdaneke jî bo raya giştî ya Tirkiyeyê. Derbarê encamdana êrîşa bejayî Oneş ji Rûdawê re ragehand: “Ne diyar e operasyona bejayî tê kirin yan na, lê Tirkiyeyê her demekê beramber bingehên PKKê li bakurê Îraqê hestiyar bû, nemaze di şert û mercên îro de zêde hestiyartir e, ji ber ku hisaban bo pêwendiyên xwe ligel rêveberiya kurdî dike û hewl dide van pêwendiyan geştir bike.”

Li gor îstatîstîkên fermî yên Tirkiyeyê, piştî ragehandina şerê çekdarî ji aliyê PKKê di 15ê Tebaxa 1984ê de, heya sala 2009ê zêdeyî 42.289 kes di şerê di navbera wan de hatine kuştin (6250 serbazên tirk, 5669 hevwelatî û 30 hezar endam û gerîllayên PKKê). Herwiha zererên darayî yên vî şerî bi 400 milyar dolaran tên texmînkirin.

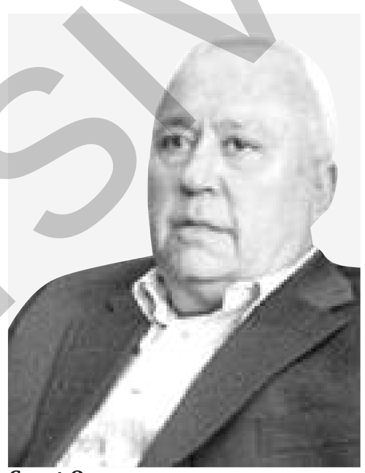
“Li ser navçeyeke diyarkirî êrîşa bejayî dike”

Generalê teqawûd yê artêşa tirk Mîthat Işik, ku sala 1998ê serpereştiya wî tîmê kir ku Şemdîn Sakikê serkirdeyê berê yê PKKê li navçeya Qesrok ya nêzîkî Akrê bo Tirkiyeyê revand, bo Rûdawê got ku artêşa tirk naxwaze xelkê sivîl di nava Tirkiyeyê û welatên cîran zerermend bibin, “lewma bawer nakim operasyoneke bejayî ya berfireh, bi taybetî li ser Qendîl, bicih bîne. Lê dibe ku li navçeyên tixûbî êrîşê bike ser navçeyeke diyarkirî.”

Di heman warî de, bi dîtina serkirdeyekî serbazî yê berê yê PKKê, armanca zêdekirina êrîşên gerîllayên PKKê di vê dema dawî de bona tevdana hikûmet û artêşa tirk e bo operasyoneke berfireh ya bejayî. Ev serkirde ku ji ber hestiyariya babetê nexwest navê wî bê eşkerekirin, got: “PKK ji wê yekê piştrast e ku artêşa tirk amadekariyan ji bo operasyoneke berfireh, weke sala 2008ê, dike. Lewma bi van êrîşan hewl dide berî xilaskirina amadekariyan û hatina sermayê, artêşê bikişîne nav çiyayan û li wir çend derban li artêşê bide û operasyonê pûç bike.”

Ayla Akat Ata

Mîthat Işik

Cevat Oneş

Di van demên dawî de di navbera hikûmeta AKPê û bizava kurd de zemîna aştiyê berbi nemanê diçe

Her çiqasî herdu alî, PKK û artêşa tirk, çendîn caran tekez kirine ku ev kêşe bi şer bidawî nayê, di heman demê de dezgehên fermî yên Tirkiyeyê weke berê tekeziyê li ser jinavbirina PKKê nakin û weke ku gihiştibin wê baweriyê ku PKK di çareseriya kêşeya Kurd de rastiyeke û bi şer tune nabe. Lewra hinek ji çavdêran kampanya şîdetê ya vê dawiyê ya herdu aliyan weke hewldanekê bona lawazkirina hevdu û pesendkirina mercên hevdu dibînin.

Serokê Fraksyona BDPê li Parlemena Tirkiyeyê Selahattin Demîrtaş jî rexne li destpêkirina şer kir û ji Erdogan re pirsî: “Ji ber çi te bersiva Ocalan neda, ku berî çend heftiyan got ‘dikarim di hundirê heftiyekê de li cihekî kom bikim’?”

Hewldaneke bo anîna rêzê ya PKKê

Cevat Oneş got: “Kampanya nû ya artêşa tirk ne ji bo jinavbirina PKKê ye, dibêjim operasyona vê carê ne kampanyeke serbazî ya rût e. Lê hewldaneke di çarçoveya proseya vebûna demokratîk û nivîsîna destûreke nû ye. Peyameke bo wî baskê çekdar yê ku di nav PKKê de hewl dide aştiyê biherifîne.”

Berpirsê navenda lêkolînên stratejîk a Kurdistanê Ferîd Eseserd jî gotinê Oneş piştrast dike û li gor wî Enqere û PKK gihiştine wê baweriyê ku nikarin bi şer hevdu ji nav bibin û wiha berdewam kir: “Hikûmeta Tirkiyeyê hewl dide derbên serbazî yên bibandor li PKKê bide, daku rola wê ya siyasî kêm bike û mercên xwe li ser ferz bike.”

Lê parlamentera BDPê Ayla Akat Ata vê nerînê red dike û dibêje: “Ev tiştekî ne lojîkî ye, ti wextan şîddetê aştî çênekiriye. Aştî bi danûstandin û guhdarîkirina li hevdu berqerar dibe.” Ata derbarê destpêkirina şer û rola wan di girtina rê li ber berfirehbûna şer de dibêje: “Bûyerên vê dawiyê hewldanên hikûmetê ne ji bo qirkirina bizava siyasî ya Kurd. Ji aliyekî qala rêkeftinê ligel Îmraliyê tê kirin, ji aliyekî din ev zêdeyî 21 rojane rê nedane parêzeran ku herin cem Ocalan. Hikûmet bi vî rengî hewl dide atmosfêra şîddetê xweştir bike.”

Îran û Tirkiye bi hevre li Kurdistanê didin

Hawar Ebdulrezaq

Ev heftiyeke hinek dezgehên medyayê yên Tirkî yên nêzîkî AKPê, belav dikin ku Tirkiyê bi niyet e di nava Herêma Kurdistanê de ji bo hevkarîkirina wê di şerê dijî PJAKê de daxwazeke Îranê pesend bike. Herwiha eşkere kirine ku desthilatdarên Tirkiyê plan danîne ku piştî dawîhatina Remezanê, operasyoneke serbazî ya bejayî û esmanî ya berfirehtir dijî çekdarên PKK li deverên Zab û Qendîlê bikin.

Li gor raporteke roja 17ê tebaxê ya kanala Press TVa hikûmeta Îranê ku weşana wê bi zimanê îngilîzî ye, berpirsên Îranê mikur hatine di dema meha borî de di êrîşkirina ser çekdarên PJAKê de, sînorên Herêma Kurdistanê bezandine.

Her çiqasî li gor şertên peymana NATO, Tirkiye weke endama peymana NATOyê, nikare bi ti awayî hevkariya serbazî ti welatekî ne endam di NATOyê de bike, ger vê yekê bike ev binpêkirina şertekî peymana NATO ye, lê rawêjkarekî serbazî yê teqawûd yê Amerîkî çavere nake ku NATO û Amerîka ti helwêsteke wan hebe eger ev hevkarîkirin çêbibe.

“Amerîka û NATO Tirkiyeyê naqehirînin”

Klav Seep ku dema du salan şêwirmendê serbazî bû li wezareta bergiriya Amerîka ji Rûdawê re ragehand: “Bawer nakim ku Amerîka û NATO ti karekî bikin ku bibe sedemê qehirandina Tirkiyeyê. Her demekê dewletek hest bi xeterê bike, pir zehmet e mirov çaverêtiyê jê bike di çarçoveya sînorên NATO de tevbigere.”

Lê Garat Yenkzin, pisporê Brîtanî ku pisporê pirsgirêka kurd li Tirkiyeyê ye, dibêje: “Piştgiriyeke zêde ji aliyê Amerîka heye bo Tirkiyeyê di şerê wê de dijî PKKê, bêguman Amerîka hevkariyeke baş ya leşkerî dide Tirkiyeyê, lê nîgeraniyeke mezin ji aliyê Amerîka dirust dibe eger Tirkiyê û Îran nêzî hevdu bibin.”

Pisporê warê serbazî yê Amerîkî û Tirkiyê li zanîngeha Saint Laurence ya Amerîkî Howard Aysnstad jî got: “Bi baweriya min egerê vê hevkariyê, vedigere wêya ku heye Tirkiye siyaseta xwe li himber Kurdan biguherîne, piştî hilbijartinan biryar daye ku siyaseteke tundtir bimeşîne, ev jî beşek jê vedigere bo kiryarên tund yên PKKê.”

Serekerkanê Artêşa Îraqê Babekir Zêbarî:

Îraq qebûl nake hêzên pêşmerge bo Celewla û Sadiye bên şandin

- Ji bo kontrolkirina navçeyên veqetandî hêzeke hevbeş tê avakirin.
- Kurd di nava artêşa Îraqê de xwediyê pîleyên girîng in.

Hêzên pêşmerge, bi hevbeşî ligel artêşa Îraq û Amerîkayê bo çend saetan çûn derdora Celewla û Sadiye û Qeretepe û derketin. Serekerkanê Artêşa Îraqê General Babekir Zêbarî, di hevpeyvîneke de ligel Rûdawê dibêje ger Herêma Kurdistanê yekalî pêşmerge bişîne nava Celewla û Sadiye, hikûmeta Îraqê qebûl nake. Herwiha dibêje niha bi serpereştiya Amerîkiyan ji bo avakirina hêzeke hevbeş li navçeyên veqetandî hewldanek heye û dibêje Îraq niha li pêşber komployeke mezin e.

Rûdaw: Roja 18ê tebaxê ligel Serokwezîrê Îraqê Nûrî Malikî li ser pirsa Celewla û Sadiye civîna we hebû, encama wê çi bû?

Babekir Zêbarî: Di civînê de bi awayekî giştî behsa rewşa ewlehiy Îraqê hat kirin, têkçûna vê rewşê jî vedigere bo gotara siyasî ya aliyên Îraqî, ku ne gotareke yekgirtî ye li ser rewşa ewlehiyê. Heya niha hinek kes di nava Îraqê de hene hevkariya terorîstan dikin, vêga jî partiya Baasê û rêxistina Qaîde karên xwe berdewam dikin û di navbera wan de hevahengî jî heye.

Niha Baasî û Qaîde zêdetir li navçeyên veqetandî çalak in, bo girtina rê li ber wan çi pîlaneke hêzên Îraqê ?

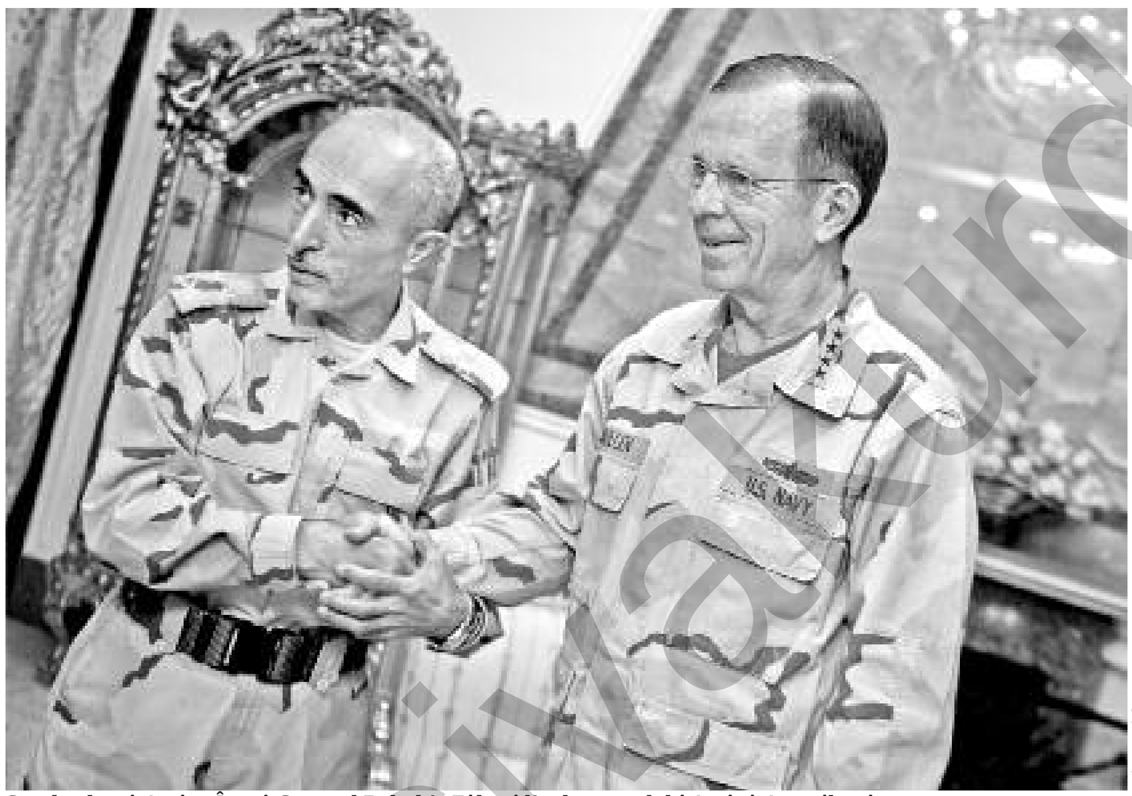
Li hemû navçeyan kiryarên wan hene, lê dixwazin li navçeyên veqetandî şerê mezhebî û neteweyî derxin bi taybetî li Diyala, Kerkûk û Mûsilê. Li wîlayeteke weke Mûsilê çend Kurd û birayên Kurdên Şebek û Êzdî hatin kuştin, ji bilî yên ku koçber û derbider bûn.

Parlamentoya Kurdistanê di rojên 17 û 18ê tebaxê de li ser rewşa Celewla û Sadiye civîna awarte saz kir û biryar da pêşmergeyan bişîne wan herdu navçeyan, gelo hikûmeta Îraqê razî dibe?

Vêga komîteyeke hevbeş hatiye pêkanîn, Serokwezîrê Îraqê Nûrî Malikî jî amade ye bo çareserkirina hemû kêşeyan, lê çûyîna pêşmergeyan bo nava Celewla û Sadiye bi awayekî yekalî, hikûmeta Îraqê vê yekê qebûl nake û eger hevahengî di vî alî de nebe, kêşe li ser derdikeve.

Xelk û berpirsên kurd dibêjin lîwaya 5an li Diyala hevkariya grubên tundrew dike bo tirsandin û derkirina Kurdan, ji ber çi hûn wê hêzê naguherînin?

Lîwaya 5an li Diyala baştirîn lîwa ye li tevahiya Îraqê, jê re tê gotin tîpa yekê ya desttêwerdana lezgîn, ger bê zanîn destê hinek kesan di nava vê hêzê de ligel terorîstan heye. Dixuye hinek kes li wir destê wan ligel terorîstan hebe, em hertim gava ku şer dikin top û tankan bi kar nayînin, lê li gor agahiyên sîxuriyê terorîstan ji nav dibin, lewma divê di warê sîxuriyê de em xwe xurt bikin û xelk jî hevkariya me bike.

Serekerkanê Artêşa Îraqê General Babekir Zêbarî ligel generalekî Artêşâ Amerîkayê

Wêne: Rûdaw

Lê serkirdayetiya kurd û xelkên wan navçeyan dibêjin artêşa Îraqê li wan navçeyan destê wan ligel grubên tund heye?

Li kû derê kuştin û tirsandin hebe û artêşa Îraqê bêdeng bûye? Li bajarekî wekî Bexdayê rojane bi dehên kiryarên terorîstî tên kirin, rast e teror heye, lê carina li derveyî desthilata artêşa Îraqê ye.

Lê Kurd dibêjin tiştê ku li Celewla û Sadiye çêdibe, plangerî ye?

Bêguman armanca şovenan ew e ku Kurd û Ereb, Şî'e û Sunne şerê hev bikin. Xelkên xerab jî li navçeyê planên wan hene careke din van deveran Ereb bikin.

Wezîrê pêşmerge yê Hikûmeta Herêma Kurdistanê dibêje di nava artêşa Îraqê de ti desthilata Kurdan nîne, di demekê de hûn serekerkanê artêşa Îraqê ne, ji ber çi?

Na, ne wisa ye. Çend postên Kurdan ên girîng hene di nav artêşa Îraqê de. Rast e ev nayê wateya ku weke pêwîst hebûna Kurdan di nava artêşa Îraqê de heye, lê ne bi wî rengî ye jî ku bê gotin desthilata Kurdan tune.

Rexneyên tûj ên wezîrê pêşmerge li ser artêşa Îraqê hebûn û got tiştê ku niha li Celewla û Sadiye li himber Kurdan tê kirin di dema rêjîma Baasê de nehatiye kirin, gelo we tedbîrên xwe wergirtine li himber wê hêza li wir?

Na, ne wisa ye. Rêjîma Baasê kîmyabaran û Enfal û hemû tawan dijî Kurdan kir, artêşa niha ya Îraqê tawanên rêjîma Saddam dubare nekirine. Rast e niha hinek kes hene kar dikin bo nehiştina Kurdan li Diyala, ew dijminên Herêma Kurdistanê û Îraqê ne, lê nabe ku artêşa niha ya Îraqê ligel artêşa rêjîma Baasê bê daneberhevkirin.

Kurdên navçeyê dixwazin Pêşmerge bikevin bajêr

Newzad Mehmûd

Hêza Pêşmergeyî ya ku ev du sal in rûniştvanên Celewla û Sadiye çaverê dikin, tenê ji bo du demjimêran çû nava Celewla. Kurdên wê navçeyê jî di wê baweriyê de ne ku bêyî bicihbûna wê hêzê li nava bajar, wê derdeseriyên wan kêm nebin. Rêvebirê Navçeya Celewlayê jî dibêje "Pêşmerge şeş kîlometran ji nava bajarê Cewlewlayê dûr in."

Li gor daxuyaniyên berpirsên kurd ji piştî sala 2003ê 900 malbat ji navçeyên Sadiye û Celewla hatine derbiderkirin, zevî û xaniyên 460 hevwelatiyên kurd hatine bindest kirin û 800 Ereb jî anîne navçeyê. Bi giştî 1115 Kurd li wê navçeyê hatine kuştin.

Tabûra Sê ya hêza Pêşmerge, piştî lihevhatineke destpêkî digel artêşa Îraqê û bi hevbeşiya hêzên Amerîkayê û leşkerên Îraqê, giha Xaneqînê, ji wir jî betalyona yekem a tabûrê çû Sadiye, betalyona duyem çû Celewla û betalyona sê jî çû Qeretepê. Çavkaniyeke wê tabûrê got "Pirsgirêk ew e ku nahêlin em biçin hundir."

Hêzên Pêşmerge di dawiya Tîrmeha sala 2008ê de ji encama goşara Îraq û Amerîkiyan ji Qeretepe, Celewla û Sadiye paşde kişand. Kontrola navçeyê ket detê artêşa Îraqê û piştre bûyerên kuştin, revandin û derxistina Kurdan hat destpêkirin.

"Eger vê carê jî paşde bikşînin, Kurd jî namîne"

Seid Kerîm hevwelatiyekî Kurd ê Celewlayê ye û dibêje: "Tiştê ku me di van du salên dawî de ji Erebên şovenîstên Baasî dît, ti carî Saddam bi serê me ne anîbû." Seid berê xwe dide hêzên Pêşmerge û dibêje: "Hûn eger vê carê paşde bikşînin, êdî hebûna Kurdan li vê navçeyê namîne, paşdekişîna Pêşmergeyan wek firotina me ye."

Ji destpêka birêketina hêzên Pêşmerge bo navçeyê, endazyarekî çandiniyê yê gundê Kuleco bi navê Ehmed Mihemed ji aliyê çekdarên radîkal hat girtin û paşî bi şaleke bombekirî hat teqandin. Kurê xaltîka wî endazyarî, Mihemed Hesen dibêje "ew li Celewla bi vê şêweya serbest tevdigerin, ji dema ku hêzên Pêşmerge hatine, rewş hinekî bêdeng bûye."

"Li nava bajêr gef li ser me heye"

Mihemed yek ji wan hevwelatiyan bû ku bo pêşwazîkirina hêzên Pêşmerge çûbû ser kolanê û spasî û hurmeta xwe pêşkeşî wan kir, lê niha ew kêfa wî nemaye: "Hêza ku neyê nava bajar bo çi ye, ne li derve, lê li hundirî bajar zorî li me tê kirin û gef li ser me heye."

Rêvebirê Îdareya Celewla, Enwer Hisên dibêje: "Rast e rewş bêdeng bûye lê heta hêza Pêşmerge neyê hundir, wê tiştek ji rewşê neyê guhertin."

Enwer Hisên meseleya dubare paşdekişîna Pêşmerge weke "karesat" binav dike û dibêje "eger hatina wan demkî be, wê tiştên xirabtir pêkbên. Ez dixwazin ew hêz bê nava dilê bajar û aramiyê pêk bînin."

Li bajarokê Celewla 80 hezar kes dijîn û 28 kîlometreyan ji rojava Xaneqînê dûr e, 36 gund girêdayê wê ne. Rêvebirê Îdareyê dibêje: "Di destpêka prosesa Erebkirinê de rêjeya ji sedî 80 rûniştvanên Celewla û gundên wê Kurd bûn, lê niha ji sedî 80 rûniştvan Ereb in û ew 36 gund jî tenê 10 jê mane gundên Kurdan."

"Ji bo Kurdên Rojava tiştê herî baş modela xweseriyê ye"

Damezrênerê saziya YASA Jiyan Berxwedan ji bo çareseriya pirsgirêka Rojavayê Kurdistanê dibêje, divê di destûrê de mafên gelê kurd bên binav kirin û Kurd wek netewek bên naskirin.

Wêne: Rûdaw

Jiyan Bedirxan li Bonnê çendîn xwepêşandarên li dijî rejîma Esad organîze kir û tê de cîh girt

Zinar Ala

Jiyan Bedirxan karsaz û çalakvanekî ji kurdên rojavayê Kurdistanê ye. Li zanîngeha Helebê beşa huqûqê xwend û di Huqûqa Navnetewî de ji zanîngeha Bonnê master standiye. Jiyan yek ji damezrênerên YASA ye û niha jî li Bonnê fîrme-dibistanek ava kiriye. Me Jiyan li Bonnê dît û em pê re axivîn.

Jiyan di sala 1973ê de li Şamê ji dayîk bûye; bavê wî ji Efrînê ye û dayîka wî ji Qamişlo ye, lê Jiyan li bajarê Helebê mezin bûye. Di dema xwendina huqûqê de Jiyan ne tenê dixwend, alîkariya bavê xwe jî dikir li dikanek ji bo firotina derziyan: "Min rojê 12 saet kar dikir, ji ber wê xwendina min du salan dereng ket, lê piştre me bi dawî kir û em hatin Almanyayê".

Jiyan berê xwe dabû Bonnê ji bo xwendinê, di çar mehên pêşî de Jiyan li ba merivên xwe dima, ev tişt li gor wî alîkariyek mezin e bo xwendekaran lê neyîniya vê yekê jî heye: "Li ba merivên xwe zimanê axaftinê kurdî bû ji ber wê jî di fêrbûna almanî de ez pêşneketim." Piştre Jiyan karekî dibîne û ji merivên xwe cihê dibe û li mala xwendekaran odeyek peyda dike, di salekê de jî xwendina ziman diqedîne û piştre jî mastera Huqûqa Navnetewî li ser Mafê Hindekahiyan bi dest dixe.

Rêya karsaziyê hilbijart

Jiyan dixwest doktora jî çêke lê rewşa aborî alî wî nedikir, ew dibêje: "Notên min baş bûn ji bo xwendina doktorayê û min destpê kiribû, ez li benda bûrsekî bûm lê bûrs nehat û min dest bi kar kir, dû rê ez zewicîm û êdî kar û xwendin bi hevre nedimeşiyan, ji ber wê jî min biryar stand ku ez tenê kar bikim".

Jiyan di şîrketa navnetewî ya xizemtkirina xwendekaran ICEF de ya ji bo pênc salan kar kiriye.

Ev bû du sal jî Jiyan ligel hevalekî alman fîrme-dibistanek bi navê Academic Channels ava kiriye, xwendekarên gelek welatan tînin dibisitana xwe ji bo hînbûna almanî û herwiha xwendekarên alman dişînin welatên din ji bo xwendinê.

Înternet neviyên Cegerxwîn û Celadet Bedirxan gihande hev

Bi rêya înternetê gelek lêhatinên xweş çêdibin, para Jiyan ji van lêhatinan jî hebû, ew jî bi rêya ev toreya cihanî evîna xwe Julia nas kir. Ne Jiyan dizanî ku Julia neviya Mîr Celadet Bedirxan e, ne jî Juliya dizanî ku Jiyan neviyê Seydayê Cegerxwîn e. "Despêkê me bi hevre chat dikir, tenê min dizanî ku ew keçeke kurd e, lê piştre min emailek jê wergirt û min dît ku paşnavê wê Bedirxan e, em bi telefonê bi hevre diaxivîn û piştre me hev dît û dilê me ket hev". Berê ku ev pêwendiya evînî navbera Julia û Jiyan çêbibe pêwendiyeke wêjeyî navbera bavpîrên wan jî hebû, "Bavpîrê Julia ji bavpîrê min re pêşgotina pirtûkekî wî nivîsandibû, Cigerxwîn jî du helbest li ser Celadet nivîsandibûn".

Divê hikûmeta Kurdan ya lokal hebe ku ziman û aboriya wan biparêze...

Xebata yasayî ji bo mafên Kurdan

Jiyan du gilî li dijî rejîma Sûriyê vekiribûn derbarê binpêkirina mafên Kurdan, yek ji UNESCO re ya din jî ji bo Komîteya Mafên Mirovan li Cenevreyê pêşkêşkirin, lê giliyên Jiyan ji Kurdan jî heye: "Ji bo pêşkêşkirina giliyan divê belge hebin, kesên serbixwe yên ku soz dabûn min tiştek ji min re neşandin, lê partiyên kurd alîkariya min kirin, belgeya pêşî partiya Pêşverû ji me re şandibû".

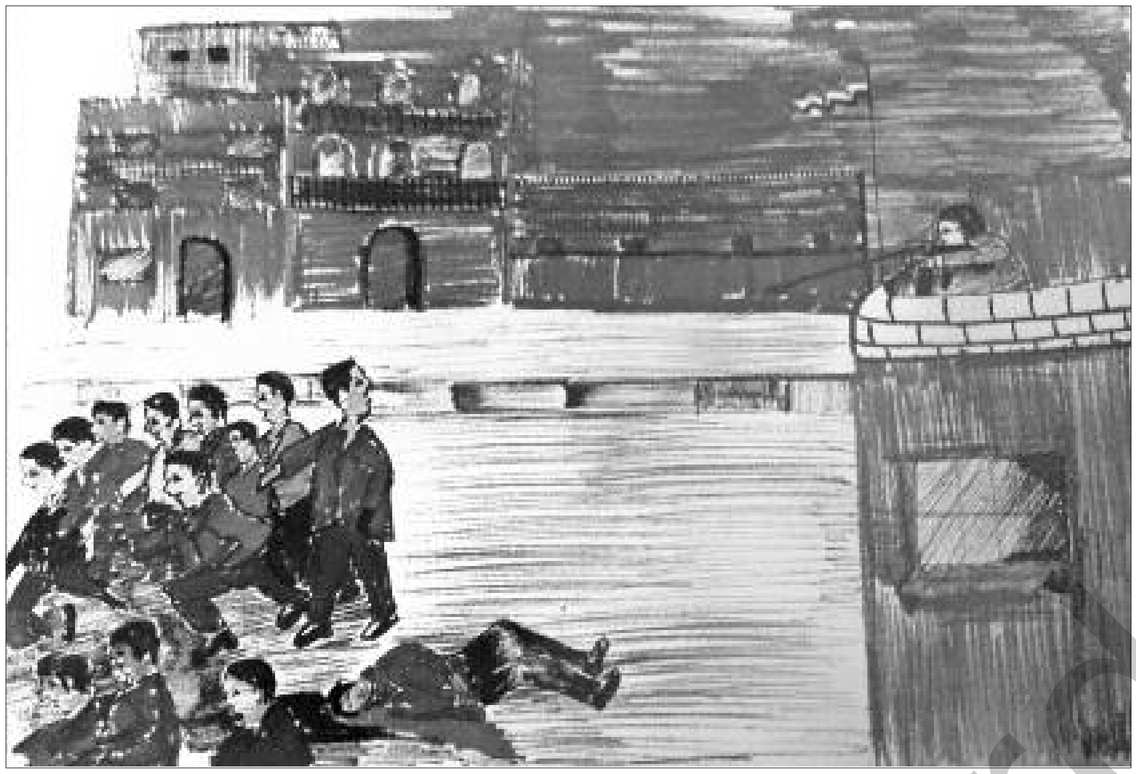
Jiyan û rojnamevan Arêf Cabo di civîna Netêwên Yekbûyî ya li ser rewşa Kurdên Rojava li Genova hevdû ditin û piştre li Bonnê YASA (Navenda Kurdî ji bo Lêkolîn û Rawêjkariya Yasayî) ligel hevkariya çend xwendekaran damezrandin. Jiyan û hevalên xwe di YASA de raporan li ser Kurdên Rojava amade dikin û gelek semînar çêdikin ta ku çanda mafê mirovan di nav Kurdan de belav bikin.

"Xweserî" ji bo Kurdên Rojava

Jiyan ji bo Kurdên Rojava, piştî ku rejîma Baasê hilweşe, modela xweseriyê ya herî baş dibîne: "Em di Sûriyê de milet in û mafê çarenûsî bi her miltekî ve girêdayî ye, wek em dibînin Kurdên wir dixwazin di hundirê Suriyê de bimînin, pirsgirêka wan jî bi rêya rewşekî ji xweseriyê çareser dibe yan jî di destûrê de divê mafên wan yên bingehîn bêne binavkirin weke miletek serbixwe li Sûriyê bijîn. Tiştê herî baş ji bo me modela xweseriyê ye, xweseriya standart tune ye, şêweya vê xweseriyê li ser danûstandina me bi hikûmeta Sûriyê ya nû re dimîne". Jiyan dirame ku divê hikûmeta lokal ya Kurdan hebe ku ziman û aboriya wan biparêze û dibêje: "Petrolê ji erdê me distînin lê em tiştekî jê nabînin".

Di dawiya hevpeyvînê de, Jiyan me dibe avahiya şîrketê ku li navenda bajêr e, dibistan û buroya ku lê dixebite nîşanê me dike. Ji ber karê şîrketê û xebata xwe di YASA de dema Jiyan ji tiştekî re namîne nemaze ku niha bûye bavê du zarokan Lîzacan û Rozamey ya dumehekî.

Em hinekî li kolanên Bonnê dimeşin û li ber peykera nemir Betthoven em xatirê xwe ji Jiyan dixwazin.

Helîkopteren Sûriyê ketin nav wêneyên zarokên koçber

Wêneyê ku zarokan çêkirine li Hollanda di dêrekê de hatin mezatkirin û firotin û pereyê wan jî wê ji bo zarokên koçber yên di kampan de dijîn bê rêkirin.

Mîrko Ciwamêr

Roj Ebdulfetah ku Kurdekî rûniştevanê Hollanda ye û damezrênerê komeleya Sûriyê li Hollanda ye, di vê demê de çend wêne kom kirine ku ji aliyê zarokên koçber yên Sûriyê hatine kişandin. Ev zarok di kampan de dijîn. Meha borî hejmarek ji van wêneyan li Hollanda hatine mezatkirin û ji bo alîkarîkirina zarokên penaber nêzîka 4 hezar euroyan ji firotina wan hatin komkirin

Mezat li dêra Saint Dominick, li bajarê Rotterdamê birêve çû û zêdeyî 30 wêne ketin mezatê û dahata firotina wan gihişte 3.895 euroyan. Roj ji Rûdawê re ragehand ku ew bi niyet e here Tirkiyeyê û bi wan pereyan li wir pêwîstiyên zarokên penaber bikire. Herwiha got wan hisabekî bankê jî vekirine, her kesek bixwaze pereyan bibexişîne dikare bi rêya wê hisabê bankê pereyan ji wan re bişîne.

Roj Ebdulfetahê (30) ji Rojavayê Kurdistanê ye. Ji sala 1999ê li Hollanda dijî û du meh berê çûye serdana wan koçberên Sûriyê yên ku li Antakya di kampekê de hatine bicihkirin. Bi wan amûrên wênekişandinê ku Roj ligel xwe biribûn, zarokên penaber karîbûn wêneyên wan bûyeran bikişînin ku di dema xwepêşandanan de li Sûriyê dîtibûn. Hinek zarokên din jî dîmenên jiyana xwe li wan kampan kişandine. Li gor gotina Roj, helîkopterên Sûriyê pir bala wan zarokan kişandine, lewma jî piraniya wan wêneyên helîkopteran kişandine û hinekan ji wan wêneyê helîkopteran çêkirine ku teqe li xwepêşander û penaberan dikin di dema reva wan de.

Roj Ebdulfetah, bi xwe jî hunermendekî şêwekar e, ragehand ku cudahiyeke mezin di navbera wêneyan kampên Sûriyê û kampên di nava Tirkiyeyê de hene. Roj dibêje: “Yên ku li Tirkiyeyê bûn, hest bi aramiyê dikirin, berovajî wan zarokên koçber yên di nava Sûriyê de. Ev jî pir bi baldarî di wêneyên wan de tê dîtin. Ew wêneyên ku li kampên Sûriyê hatine kişandin, dîmenên serbazên Sûriyê jî nîşan didin ku çawa teqe li penaberan dikin.”

Her çiqasî ev çalakvanê kurd, kampên Tirkiyeyê weke “zindanan” wesif dike û îlan dike ku kelûpelên wênekişandinê bi dizî birine nava kampan, herwiha dibêje jî: “Penaber nikarin ligel medyayê biaxivin. Kamp jî pir qerebalix in, nêzîka 3 hezar penaber li wir hene lê tenê du serşokê tê de hene”, lê bi baweriya wî ev kamp pir aramtir in ji yên di nava Sûriyê de. Çimkî li yên Sûriyê artêşa Sûriyê teqe li penaberan jî dike. Keşeyê dêra ku mezat tê de hat sazkirin, Yan Lan ragehand jiyana tije bextreşî ya xelkê Sûriyê wisa lê kiriye deriyê dêra xwe bo alîkariyê veke: “Rewşa Sûriyê pir nexweş e, şer û komkujiyeke mezin li xelkê tê kirin, serok Beşar Esad hêzeke mezin bikar aniye û pêwîst e Hollanda zexteke siyasî li Esad bike, rê jî bide koçberên Sûriyê ku bên Hollanda.”

Anderiya Ebdulla, yek ji endamên komeleya Sûriyê li Hollanda, ragehand ji ber ku Beşar Esad ji aliyê dadgeha navdewletî ICJ li Lahey hatiye daxwazkirin, rewşa xelkê Sûriyê ewqasî din xerabtir bûye: “Bi rastî dadgeha navdewletî behaneyeke baş daye destê Esad. Ji ber ku bi sedemê vê daxwazê Esad di Sûriyê de asê maye û newêrê dev ji desthilatdariyê berde.”

Kurd li cihê şînê bi hev ketin

4 jê giran, gelek kes birîndar bûn

Köln (Rûdaw) – Li bajarê Almanya Bonnê, endamên malbatek kurd yên ji bakurê Kurdistanê ku beşdarî şîna xizmekî xwe bûn, hevdu tehemûl nekirin û bi hev ketin. Encam: çendîn kes birîndar bûn û lêkolîn jî berdewam in.

Êvara 19ê tebaxê li taxa Beuel li bajarê Almanya Bonnê, şîna Kurdekî ji Depa ser bi Elezîza li bakurê Kurdistanê dihat lidarxistin. Malbatek kurd li cihê şînê bû du beş û ji hevdu aciz bûn û her komê ji ya din xwest ku cihê şînê biterkîne. Lê herdu kom jî ji ya xwe daneket û di encamê de li kolanê bi hev ketin.

Derbarê sedemên vê bihevçûnê de, kesên ji bûyerê haydar ji Rûdawê re gotin ku kesên bihevçûyî xizmên hev in. Beriya mirina wî kesê kurd, keçek ji malbata wî ji aliyê xortekî ji heman malbatê hatibû revandin. Piştî mirina wî xizmê keçikê, xortê ku keç revandiye ji Hollandayê ji bo sersaxiyê hat cihê şînê, lê xizmên yên mirî ev yek qebûl nekirin û lawik bi zorê derxistin. Li ser vê helwestê, xizmên keçikê û yên lawik bi hev ketin.

Li gor kesên ku bûyer şopandin derdorê 50 kesî tevlî pevçûnê bûn. Polîsên ku ji aliyê kesên li cihê bûyerê bangî wan hat kirin, bi saetan li cihê bûyerê man û bi ji hevdu vekirina kesan mijûl bûn. Tîmên hawarhatinê û yên pizîşkan diyar kirin ku gelek kes bi sivikî birîndar bûn, lê yên ciddî birîndar bûn hejmara wan 4 kes bûn.

Li gor şahidên bûyerê, di dema pevçûnê de çend kes ji nav komê dûr ketin. Otomobîlek Mercedes ku çend kes tê de bûn, bi lez nêzîkî wê komê bû û da nav komê û çendekên wan birîndar kirin. Piştî wê yekê otomobîl bi lez ji cihê bûyerê dûr ket. Lê piştî demeke kurt polîsan otomobîla reviyayî li taxekî bajêr dîtin û otomobîl ji aliyê polîsan hate desteserkirin. Polîsan paşê diyar kirin ku 4 kes di otomobîlê de bûn û kesekî 23 salî û yekî 40 salî hatine binçavkirin. Lê piştî demekê, ji ber tunebûna delîlan, herdu kes jî hatin berdan, lê lêkolîn derbarê gelek kesan de didomin.

"Favoriyê lîgê em in"

FC Kurdistan li Hagenê bo lîgeke jor xwe amade dike, lê hê jî bê sponsor e

Azad Dîcle

Li Almanya sezona lîgên jor û amator ne di heman demê de dest pê dikin. Lîga yekem Bundeslîga di 8ê tebaxê de, lîga duyem jî du hefte beriya wê dest pir. Lê lîgên amator li hinek herêman hêjî dest pê nekirine. Li eyaleta Nord Rhein Westfallen, herêma Hagenê sezona lîgên amator vê heftê destpê dike. FC Kurdistan wê maça xwe ya yekem, ji ber ku bi biryara federasyonê tîmekê ji lîgê hatiye derxistin, wê di şûna 28ê tebaxê de, di 4ê îlonê de di saheya xwe de bileyîze.

FC Kurdistan ku ji aliyê ciwanên kurd ên ji herêma Serhedê li bajarê Almanya Hagenê hatiye avakirin, îsal dîsa wek sezona borî wê di Kreislîga B, Grûba 2.de cîh bigire. FC Kurdistan ku karibû bibe lîderê lîgê, jiber kêmasiya derfetan nekarî biserkeve û di sezona borî de bû tîma 3.mîn. Herdu tîmên pêş derbasî lîgeke jor bûn. Lê Serokê FC Kurdistan Atilla Aydemir got ew bi hêviyeke mezin bawer dikin ku îsal bibin lîderê lîgê û got, "Em yekem favoriyê lîgê ne."

Derbarê FC Kurdisan de Rûdawê berê jî du caran nûçe weşandibûn û di van nûçeyan de derketibû ku ji ber navê wê karmend û firmeyên kurd bi eşkere xwe nadin ber sponsoriya FC Kurdistan. Yek ji damezrêner û birêvebirên FC Kurdistan, Necatî Çelîk jî gotibû ku, "Ji navê me ditirsin, lewma ji me re nabin sponsor."

Lewma rêvebiriya FC Kurdistan neçar ma ku bi xwe derfetan bibînin û mesrefên xwe bidin pişta xwe.

Komeleya Hagenê di van demên dawî malê barkir bo avahiyeke nû û di wê avahiya mezin de ji bo FC Kurdistan jî odeyek taybet terxan kir. Rêvebiriya FC Kurdistan ji vê alîkariya komelê pir kêfxweş in û hêvî dikin ku kesayet û saziyên din jî alîkarî bidin wan.

Wêne: Rûdaw

FC Kurdistan bo sezona nû 6 futbolvanên nû tevlî kadroya xwe kirin.

"Me xwe nû kir"

Weke her tîmên çi profesyonel çi amator, FC Kurdistan jî ji bo sezona nû kete nava çendîn hewldanan û 6 futbolvanên kurd ên ku di tîmên biyanî de dileyîzin, anîn cem xwe û kadroyê nû kir. Di Kreislîga B, Grûba 2.de 13 tîmê amator hene, ku sê ji wan yê tirkan in, yên din jî alman û rûs û ereb in. Serokê FC Kurdistan Atîlla Aydemir derbarê amadekariyên sezona nû de daxuyand: "Me di çarçoveya leystikên dostanî de yek bi tîma kurd Ararat re û yek jî bi tîma Herdeke 23 re du maçan kir û di herduyan de jî em bi ser ketin. Kadroya me ya nû ne profesyonel e lê bi rihê profesyonelî dileyîze. Lewma em di lîgê de favoriyê herî xurt in û ez dikarim bêjim ji sedî 99 em ê di dawiya sezonê de derbasî Kreislîga A bibin."

Rêveberiya FC Kurdistan ji van kesan pêk tê: Atîlla Aydemir, Necatî Çelîk, Celal Taşdemîr, Saim Oruç, Melik Balikçi, Mehmet Çelik û Fethî Aydogan.

Antrenorê tirk li Bilbaoyê Baskî tawanbar kirin!

Di civîna beriya maçê de antrenorê Trabzonsporê Kurd û Baskî da ber hev û got: "Terorîst!"

Bilbao (Rûdaw) - Di civîna çapemenî ya berî rojekê ji lîstika tîma baskî Athletic Bilbao li dijî tîma Trabazonsporê ya Lîga Ewropayê li bajarê Bilbao, kevnerahênerê Tirkiyê Şenol Guneş ku niha rahênerê Trabzonspor e, muzeya navdar Guggenheim bi çêkirina "propogandaya terorîst" tawanbar kir.

Di hefteya borî de rahênerê nijadperest serdana muzeya Guggenheim kiribû ji bo temaşekirina xebateke hunerî bi navê "Kuba" ya hunermendê tirk Kutlug Ataman, lê axaftina kurdan di televîzyonên pêşangehê de wî aciz kiribûn. Di pêşangehê de 40 televîzyon li ser 40 masê hatine danîn û li pêşiya wan 40 kursî hatine bi cih kirin, û di her televîzyonekî de kesek heye ku li ser jiyana xwe li Kuba (taxekî belengazan li derdorên Stenbolê dikeve) diaxive. Guneş pêşangeha li Guggenheim weke "Şerm" binav kir, ew ji ber ku kurd tê de di çend televîzyonan de nêrînên xwe tînin ziman. Rahênerê Trabzonsporê di civîna çapamenî de wiha axivî: "Ez xemgîn im. Yekemîn ji ber êrîşa ku îro li Tirkiyeyê rû da", Guneş behsa êrîşa ku tê de 12 leşkerên tirk miribûn dikir, "û duyemîn ji ber tiştê ku min di muzeya Guggenheimê dît. Ev pêşangeh ku me dît, bêşerm dibînim. Televîzyon hebûn ku tê de welatiyên kurd diaxivîn".

Axaftina Guneş bala hemû medyaya spanî kişand ser xwe nemaze dema rewşa li welatê Bask û bakurê Kurdistanê dan ver hev: "Ev şerm e, ji ber ku li Welatê Bask jî ji vê problemê (terorîzim li gorî Guneş) êş kişandin, pêdiviya me bi aştiya cîhanî heye ji bo başiya hemûyan". Lê li aliyê din jî rahênerê tirk reklamek xweş çêkir ji bo xebata Kutlug Ataman ê ku deng dide kesên jibîrkirî û belengaz li "Kubayê".

Enwer Qeredaxî:

Hunermendên hevdem berê xwe didin muzîka tirkî

Wêne: Rûdaw

Enwer Qeredaxî (aliyê çepê) li gel komek jinên muzisyen

Hunermendê muzîkvan ê xwedî ezmûn, Enwer Qeredaxî ji odeya xwe ya taybetî li Buroya Ragihandina Yekîtiya Nîştimaniya Kurdistanê li Silêmaniyê bo Rûdawê axivî. Qeredaxî di vê hevpeyvînê de gazincan li hinek awaz û hunera nû dike û dibêje me gelek hunermendan derxist holê lê piştî ku navdar bû êdî me ew nedît. Qeredaxî herwiha dibêje ku ew endamê ti partiyekî nine û mesela ku wî di serdema desthilatdariya Baasê stran û awaz bo Saddam û desthilata wî çêkirine, bi tundî red dike.

Rûdaw: Ev demeke dirêj e berhemê te kêm xuya dikin, sedem çi ye?

Enwer Qeredaxî: Ez ne kêm berhem im, ez niha digel grûba orkêstrayê û Kîjên Silêmaniyê, ku ez bi xwe rêveberiya wê dikim, karê hunerî dikim, lê vê yekê ji kanalan bipirse ka çima wisa dixuyê ku ez kêm berhem im. Niha bêtir giringî bi wan tiştan tê dayîn ku weke teknîk xweşik in, lê mirov nikare tama kurdîniyê di wan de bibîne. Beşeke saziyên medyayê di wê baweriyê de ne ku hunermendên ciddî ji rêzê derketine û divê girîngî bi xortên nû diyarbûyî bê dayîn. Ew sazî piştgiriya me nakin. Ez sê salan çaverê bûm ku kanalek klîbekê bo me çêbike, lê dawiyê tevî kurê xwe yê ku li Swêd dijî, me wêneyê berhema xwe li Parîsê girt û klîp qedand.

Tu çawa dema xwe dabeşdikî û çawa dikarî wan hemû karên bikî?

Ez her roj programê xwe yê rojane dinivîsim û li gor dema xwe pê re diçim. Dema nivîsîna notên muzîkê, karê fermî, rûniştina digel malbat û zarokan, pêkanîna projeyan digel grûban yan jî dîtina dostan. Ez karê xwe yê rojane bi vê şêweyê derbas dikim.

Grûba Kîjan te gelek mijûl dike, tu bi xwe jê yî razî ku bi vê şêweyê bi wan re yî?

Ez di wê baweriyê de me ku grûba Kîjan serpişk (Top) grûba huneriya Kurdistanê ye, lê ne tenê li Silêmaniyê. Tevî ku li gor pêwîstiyê berê xwe nedane vê grûbê, lê ev komeke keçên destrengîn in û bo hunerê bi coş in û ev bêtirî 11 sal in berdewamiyê didin karê xwe ku ev jî nîşana başî û germiya wan e.

Bêtiriya hunermendên bi temen li rewşa hunerî ya li Kurdistanê gilî dikin. Weke muzîkvanekî nîgeraniya te jî heye?

Civaka me niha di tevleheviyê de dijî, sîstemek tune ku huner û hunermendan organîze bike, ji bêkariya heyî bêtiriya hunermendan ji Hewlerê berê xwe didin tirkî, bi dest û tiliyên kurdî muzîka tirkî lêdixin. Rojekê xortekî di Facebookê de bo min nivîsî; mamoste tu muzîkvanekî baş î, lê tu çima weke muzkvanên tirk kemanê hilnagirî? Ez bi vê gelekî nîgeran bûm, em divê xelk û xortên xwe hînî guhdarkirina muzîka kurdî bikin. Gelek hunermend mendehoşên Tirkiyeyê ne û diçin wir digel grûbên mûzîka wir stranên xwe çêdikin, tevî ku li Kurdistanê jî studyo û grûbên muzîkê yên gelekî baş hene.

Tu guhdariya strana kurdî dikî?

Belê gelekî zêde. Ez guhdariya yên baş û xirab dikim, herwiha guhdariya stranên zêde nexweş jî dikim, da ku wan hevber bikim.

Stranbêjên Silêmaniyê bêtir li derve karên hunerî pêk tînin, ango li derveyî Kurdistanê yan jî li Hewlêrê. Gelo sedem ew e ku studyo û grûbên mûzîkê tune ne?

Tu baştir e vê pirsê ji wan bikî, ji xwe li Silêmaniyê studyo, grûb û muzîkvanên gelek baş jî hene. Lê ez bawer dikim ku ew naxwazin zehmet û mandîbûnê bi karên xwe ve bikşînin. Lê ya girîng ew e ku karê wan piştre bê helsengandin ka wê stranê çend tama kurdewarî tê de heye. Ez bi eşkere dibêjim ku hin stranbêj hene tiştekî ji cîhana muzîkê nizanin, lê ji ber ku diravê wan heye, stran ji wan re tên qeydkirin. Xelk gelek caran hatine cem min û ku ez alîkariya wan bikim û ji aliyê hunerî şîreta li wan bikim, lê ew bi wê yekê dilgiran bûn. Tiştekî din jî heye ku bêtiriya stranbêjên me di muzîkê de ne akademîk in.

Hunermend heye me ew çêkir û anî meydanê, lê piştî ku navdar bû êdî me ew nedît

Li Silêmaniyê di salên heftê û heta dawiya salên heştiyan muzîkvanên diyarên Xiristiyan hebûn di warê muzîk û strana kurdî de, lê ew kes niha nediyar in, sedema vê çi ye?

Me û wan bi hev re weke hevwelatiyên kurd kar dikir, hejmara wan kêm bû. Ew cudahî nebû ka kîjan Xiristiyan û kîjan Misilman e. Me kar bo hunera kurdî dikir, niha ji ber ku temenê wan mezin bûye û herwiha bi sedema mirina kek Wilyem Yuhenna ew nema diyar in û derfet dane xortan ku rola xwe bilîzin.

Tu ji ti karekî xwe yê hunerî ku te di demên borî de encam daye, ne poşman î?

Nexêr ez ji ti karên xwe ne poşman im, her karê min pêkanîbe baweriya min pê hebû, min tiştek dijî bîrûbaweriyên kurdîniya xwe pêkneaniye. Min li serdema rejîma Saddam qet karek nekiriye ku pê rûreş bibim, ez û hevalên xwe yên grûba muzîka Silêmaniyê hertim li ser hêla xizmetkirina şoreşa kurdî bûn. Em bi sedema vê yekê jî rastî gelek nexweşiyan hatin û em neçar man me deriyê grûba xwe girt ji bo ku neçar nebin karekî dijî bîrûbaweriyên xwe encam bidin.

Ango ew gotinên ku dibêjin Enwer Qeredaxî stran bo Baas û Saddam çêkirine, nerast in?

Sedî sed, min qet û qet ew kar nekiriye.

Bi alîkariya te hin stranbêj diyar bûn, gelo kes ji wan wefadarbû digel te?

Ez bi eşkere dibêjim ku bêtiriya wan newefadar bûn, gelekê jê wefadarbûn û ev tişt li ber çavê wan e, lê ez naxwazim navê kesê bêjim. Hunermend heye me ew çêkir û anî meydanê, lê piştî ku navdar bû êdî me ew nedît.

Tu dibêjî ez naxwazim li pey siyasetê bikevim, lê tu li Buroya Ragihandin û Televizyona Yekîtiyê kar dikî?

Ez di nava YNKê de jî kesekî serbest im, min xwe bo huner û jiyana xwe terxan kiriye. Ez piştî sala 1964ê girêdayî ti partiyeke siyasî nebûm û heta niha jî.

YNKê jî?

Belê YNKê jî, lê ez bi wan re kar dikim û ev tiştekî din e û girêdayîna min a fermî bi ti partiyekê re nîne.

Rêzefîlmên îranî û tirkî televizyonên kurdî dagîr dikin

Di 30 rojan de 17 rêzefîlm

» Di meha Remezanê de kanalên tv ketine pêşbirka weşandina rêzefîlman

» Tenê yek rêzefîlmek kurdî heye, wekî din hemû biyanî ne

Hewlêr (Rûdaw) – Piraniya kanalên esmanî û herêmî yên Kurdistanê, xwe ji Remezanê re amade dikin û pêşbirkê dikin ku zêdetirîn temaşevan berbi xwe ve bikişînin. Mînak: di Ktv de ji xênî rêzefîlmê Reyhane, hemû rêzefîlmên din biyanî ne.

Televizyona navxweyî ya NewLine, ku di 8ê tebaxê de hatiye damezrandin, bo Remezana îsal du rêzefîlmên doblajkirî bi kurdî amade kirine, yek ji wan rêzefîlmekî tirkî ye bi navê “Dilên Şikestî” ku ji 80 xelekan pêk tê û yek jî sûrî ye bi navê “Tiştek Li Holê Nîne” ku ji 30 xelekan pêk tê. Rêveberê televizyonê Bilind Mehabadî ji Rûdawê re ragehand: “Herdem berhemên me yên nû hebûn, eger Remezan weke heyva berheman hatibe naskirin, her 12 heyv bo New Line Remezan in.”

Ev kanala ku li Hewlêrê weşanê xwe dike, niha 5 rêzefîlmên doblajkirî bi kurdî pexş dike, bêtir berhemên biyanî doblaj dike, heya niha gelek rêzefîlmên erebî, îranî, tirkî, koreyî û amerîkî doblaj kirine û tîma wan a doblajê ji nêzîka 60 kesan pêk tê. Kanala navxweyî ya Nîga ku ew jî kanaleke sektora taybet e, di sala 2005ê de hatiye damezrandin. Rêveberê Giştî yê Nîga Tv Piştîwan Mecîd diyar kir ku bo Remezanê du rêzefîlmên koreyî û îranî amade kirine, yek ji wan rêzefîlmê koreyî “Şazade Sondoq” e bi jêrnivîsa kurdî û du rêzefîlmên îranî jî bi navên “Paşeroja Xanenişînî û Bajarê Min” ku ji 24 xelekan pêk tên û bo zimanê kurdî hatine doblajkirin.

Berpirsê Bernameyan li kanala navxweyî ya Qelat ku kanaleke navxweyî ya PDKê ye û pexşa wê li Hewlêrê ye, Selam Bapîr daxuyand ku ji bo Remezanê du rêzefîlm amade kirine, yek ji wan rêzefîlmekî kurdî ye bi navê “Paşayê Derya” ku ji 80 xelekan pêk tê, yek jî rêzefîlmekî civakî yê amerîkî ye bi navê “Bapîrê Mezin” ku bo kurdî hatiye doblajkirin û ji 16 xelekan pêk tê. Weke Selam Bapîrî amaje daye tîma doblajê ya kanala Qelat ji 30 kesan pêk tê.

Reva Mezin bi kurdî

Kanala navxweyî ya Hetaw ku di sala 2008ê de hatiye damezrandin û ew jî salvegera wê dikeve Remezanê, ev kanal ku ser bi Partiya Karker û Rêncberên Kurdistanê ye, bo cara yekê rêzefîlmê “Reva Mezin” bi doblaja kurdî di Remezanê de pexş dike. Rêveberê Hetaw Hawkar Mehmûd ragehand: “Ji xênî rêzefîlmê `Reva Mezin`, bo Remezanê me du rêzefîlmên din amade kirine, yek ji wan rêzefîlmekî îranî `Hezreta Miryem` e bi doblaja kurdî ku 30 xelek e, yê din jî rêzefîlmekî tirkî ye bi doblaja kurdî `Evîneke Nîvco` ye ku ji 110 xelekan pêk tê.”

Berpirsê beşê berhemanîna kanala navxwe ya Yekgirtu li Hewlêrê Ebdulrehman Cemîl ji Rûdawê re daxuyand, bo Remezanê du rêzefîlmên îranî bi doblaja kurdî bi navê “Jina Bavê Min û Esman” amade kirine ku herdu jî ji 26 xelekan pêk tên.

Berhemên kanalên esmanî jî bo Remezanê hene. Rêveberê Giştî yê Kanala Sipêde ya Yekgirtuya Îslamî ya Kurdistanê Buxarî Cemîl diyar kir ku vêga bi xilaskirina doblaja du rêzefîlmên tirkî û îranî ve mijûl in bo Remezanê: “Me rêzefîlmekî tirkî bi navê `Dergehên Nehênî` ku ji 26 xelekan pêk tê bi doblaja kurdî amade kiriye, herwiha me rêzefîlmê `Xwarinçêkerê Bişiyan` ku rêzefîlmekî civakî û komedî yê îranî ye bi kurdî doblaj kiriye ku ew jî ji 26 xelekan pêk tê.”

Buxarî Cemîl wiha dirêjî da axaftina xwe: “Me xelkê devera Behdînan jî jibîr nekirine, ew dikarin rêzefîlmê Xwarinçêkerê Bişiyan bi herdu zaraveyan temaşe bikin.”

Kanala Sipêde ku di sala 2009ê de hatiye damezrandin, îsal di Remezanê de dubare nabe û ji 8ê sibê heya 3ê şev bernameyên wê berdewam dibin.

Yi San piştî Dong Yi

Kurdsat ku bi rêzefîlmê koreyî “Dong Yi” bala gelek temaşevan kişand, di Remezanê de rêzefîlmekî din yê koreyî pexş dike. Berpirsê beşê hunerî yê kanala Kurdsat Amanc Kemal ji Rûdawê re ragehand: “Bo Remezanê me rêzefîlmê Yi San amade kiriye ku behsa heyama piştî Dong Yi dike û 100 xelek e. Ev rêzefîlm pir xweş e û behsa hevrikiya di nav koşk û împeratoriyet û desthilatdarên Koreyê dike.” Ji xênî vî rêzefîlmî, Kurdsat hinek bernameyên hunerî û kêfê jî pêşkêş dike di Remezanê de.

Berpirsê beşê bernameyên kanala Peyam ku ser bi Komela Îslamî ye Pêwend Omer daxuyand ku heya vêga jî bernameyên Remezanê yekalî nekirine: “Lê 3 rêzefîlmên me bo Remezanê amade ne û em ê yekî ji wan hilbijêrin, rêzefîlm biyanî ne û hatine doblajkirin bo kurdî, di çarçoveya buhayên ruhî û civakî û exlaqî yên civaka kurdî de ne.”

Reyhane tekane ye

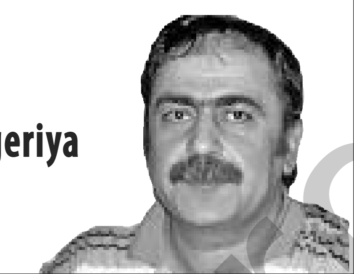
Rêzefîlmên ku di Remezanê de di kanalên kurdî de tên pexşkirin, hemû biyanî ne, derbarê wê yekê ka ji ber çi rêzefîlmên kurdî pexş nakin, piraniya rêveberên kanalên navxwe amaje didin ku rêzefîlmên kurd butçeyeke zêde dixwazin.

Rêveberê Giştî yê Kanala Sipêde Buxarî Cemîl dibêje: “Berhemanîna rêzefîlmên kurdî îmkanên zêde dixwaze ku li cem me peyde nabin.” Rêveberê Kanala Nîga, Piştîwan Mecîd amaje da ku li Kurdistanê bo berhemanîna film û rêzefîlmên kurdî sist e: “Herwiha butçeyeke başî jî dixwaze. Hunermendên ku niha li Kurdistanê di vî alî de kar dikin ew şiyana wan tune weke welatên derdorê bidin bo berhemanîna rêzefîlman.”

Rêzefîlmê Reyhane ku ji aliyê derhêner Luqman Xerîb hatiye kişandin û nêzîka 100 akteran beşdarî tê de kirine û dema salekê bi wênegirtina wê ve mijûl bûn, 36 xelek e ku weke rêzefîlmê kurdî yê herî dirêj tê hejmartin, tena rêzefîlmê kurdî ye ku di Remezanê li ser Ktv tê pexşkirin.

Tava Heyvê

Exlaq û rojnamegeriya Tirkiyeyê

Hekîm Sefkan

Tevî ku gelek xal, wêje, huner û çapemeniyê digihîne hev jî, lê rojnamegerî xwediyê taybetiyeke cuda ye. Ew nabe ku hêlekê bigre û yekê berde, rojnamegerî berî her tiştî exlaq e. Tevî ku xwedî taybetmendiyeke provokatîv e, lê dîsa jî dostê rastiyê ye, loma jî "rojnamevanên sînor nenas" hene. Pir pê de neçim, li hemû welatên cîhanê di nava çapemeniyê de mirovên saloxan hene, ji ber ku rêya herî hêsan çapemenî ye, ku rêxistinên saloxan karin rojevê biguherin, li gor berjewendiyên welatên xwe mijarekê, yan sar, yan jî germ bikin. Şerê Amerîka û Rojava li dijî Misilmantiyê, ji her tiştî bêhtir bi çapemeniyê biserdikeve. Wiha bûye ku her misilman radîkal e, her jin sergitî û binzor e, her mêr bi rih û fanatîk e... Ev wêneyên di serê amerîkiyan û rojavayîn de, hemû kopyayê çapemeniya wan in.

Eger ku welatên xwedêgiravî pêşketî û demokrat wiha bin, gelo rojhilatiyên ku nijdaperestî di xwîna wan de ye wê çawa bin? Helbet çawa ferq di navbera çanda miletên bindest û welatên serdest de heye, di çapemenî û rojnamegeriya wan de jî heye. Rojnamegeriya miletê bindest her hewl dide ku gelê xwe şiyar bike, ew hêlgirtin e, lê hêlgirtineke rewa ye. Ji ber ku miletekî ku mafê wî tê xwarin, diparêze.

Li Tirkiyeyê rewş pir cuda ye. Sosyalistên wan ne wek sosyalistên din in, ne oldarên wan, ne nijadperstiya wan, ne jî şoreşgeriya wan. Jiyan û çandeke tirkan a cuda heye. Ew wek xewn e. Pêşiyên me dibêjin "filankes weke Tirkan e, nan û xwêya wan li ser çoga wan e." Gotinek sedî sed di cih de ye, tu nizanî wê dostaniya Tirk heya kînga bi te re dewam bike. Helbet istisna zagonan xera nakin, eger ji nav 40-50 milyon Tirkan 100 dost derketibin, yan jî di ber Kurdan de şehîd ketibin, nayê wateya ku wek netew wan qanûna xwe ya "tenê Tirk dostê Tirkan e" xerab kiriye. Ji bo ji mijarê dûr nekevim ez ê ji wan jêderan nêrîna xwe li ser xwedêgiravî rojnamegerên demokrat bêjim.

Û yekser ez ê behsa Ahmet Altan bikim, min di jyana xwe de ne rexne ne jî behsa Emîn Çolaşan yan jî Reha Muhtar kiriye. Mebesta min yanî ew û yên wek wan diyar in ka çi mal in. Lê yekî wek Ahmet Altan ku xwe melayiketê aştiyê îlan kiriye, bi taybetî di van demên dawî de, hemû rastiya xwe raxistiye. Ti têkiliya wî bi exlaqê rojnamegeriyê re nemaye. Pir eşkere şer diparêze. Erê piştgirtiya AKP û rastderxistina wê bi yek gotinê inkarkirin û kuştina netewa Kurd e. Altan bê şerm AKP weke kevoka aştiyê îlan dike, gef û zirt û tahdîdên Erdogan yê çend mehên dawî ne dibîne û ne jî dibêje. Bêyî ku agirbestê PKKê û operasyonên ku welatek dane ber xwe, her roj bi dehan mirovên siyasî têne girtin, bibîne, di her keysê de vê hevoka xwe "rêveberiya PKKê ku şer dixwaze" bi kartîne. Gundên başûrê welêt ku li ber bombebarankirinan diçin nabîne, sivîlên ku tên kuştin jê re nexem e. Her weke Yenî Şafak a AKPê rêxistinên Kurdan dike hedef. Altan mîna nivîsên xwe yên berê dîsa Kurdan ahmeq dibîne, dîsa serdestiya "netewa pîroz" nîşan dide, lê şaş e, Kurd êdî nema mîna berê ne, ku 50 Kurd ji bo hevalekî tirk bi tirkî biaxivin, nema mîna berê ne ku gotinê "dostekî" Tirk weke ayeta Quranê pîroz bibînin. Exlaqê Ahmet Altan ê rojnamegeriyê wek exlaqê Erdogan ê siyastê bê prensîb e.

Efserê teqawûd û serokê navenda lêkolînê Bilgisam, Atîla Sandiklî:

Tirkiye piştî cejnê li hundir û derve operasyonê dike

Atilla Sandikli dibêje ku wê ligel operasyonên leşkerî gavên demokratîk jî bidomin

Prof. Atîlla Sandiklî, generalekî teqawûd yê artêşa Tirk e. Demeke dirêj li Bakurê Kurdistanê efserê artêşa Tirk bû. Piştre demekê di nav Dezgeha Ewlehiya Neteweyî MGKê de kar kiriye. Piştî teqawûdbûnê weke lêkolerekî stratejîk bûye Serokê Navenda Lêkolînên Stratejîk ya Kesên Zanistî- Bilgisam. Ev dezgeh heya vêga çend raporên cuda derbarê kêşeya kurd de amade kiriye. Sandikli kesekî nêzîkî artêşa Tirk û siyasetên tund yên niha yên hikûmeta Erdogan e ku bi baweriya wî PKK "terorîst" e, gelê kurd jî bi hinek projeyên aborî û civakî razî dibe. Bi baweriya wî bi PKKeyeke lawaz di aliyê çekdarî de dikare rêya çareseriya kêşeya kurd bê dîtin.

Rûdaw: Di dehemîn salvegera damezrandina AKPê de, serokwezîr R.T. Erdogan gotinên tund derbarê bizava siyasî ya kurd û PKKê kirin û got piştî Remezanê wê operasyonên leşkerî dikin. Hûn van gotinan çawa dinirxînin?

Atîlla Sandiklî: Tirkiye di proseya nehiştina terorê de ji destpêkê ve tenê di çarçoveya kêşeyeke ewlehî de li vê kêşeyê dinêre. Hewl da tenê bi tedbîrên ewlekarî vê kêşeyê çareser bike. Tevî ku car caran encama tedbîrên ewlekarî hebûn jî, lê gava tedbîr sist bûn careke din teror geştir bû. Kêşeya terorê tenê bi rê û tedbîrên ewlekarî çareser nabe, ev bû hizra serekî. Lewma di çarçoveya proseya vebûna demokratîk de bo bersivdana daxwazên hevwelatiyên kurd gavên girîng hatin avêtin. Li herêmê bo pêşkeftina aborî, civakî û rewşenbîriya civakî dest bi bicihkirina projeyên girîng hat kirin. Berpirsên dewletê bo gera li pey çareseriya wê kêşeyê û amadekirina atmosfera rêkkeftina siyasî ligel Abdullah Ocalan û BDPê dest bi gotûbêjan kirin. Tevî hemû niyet û gavên baş yên dewletê, PKK û BDPê helwêsta lihevnekirinê domandin, herwiha nehatin ser rêya çareseriya aştiyane ya vê kêşeyê û ew xetimandin. Li ser van hemûyan jî di bin navê otonomiya demokratîk de, weke ku di pirtûka kesk ya Qedafî de hatiye daxwaza rêveberiyeke otorîte kirin. Li Tirkiyeyê hemû hevwelatiyên me, Kurd jî di nav de, pêwîst dîtin tedbîrên êminiyê bên girtin û ji bo vê mebestê jî zext li desthilata siyasî kirin. Lewra Erdogan ev biryar girt û ew gotinên hişk kirin. Gotina `kêr giha hestî` jî reaksyon e li himber bi şaşîtî bikaranîna wê niyeta pak e.

Pêwîst e gotûbêj ligel Ocalan berdewam bin

Erdogan ji ber çi ew gotinên hişk kirin?

Demeke dirêj e serokwezîr çaverêyê wê yekê bû bi gavên xwe yên aştîxwaz bigihîje encamekê, lewma jî tedbîrên ewlekarî bo plana duyemîn paşxistibû. Serokwezîr peyama wê ya da ku piştî cejnê bi mebesta nehiştina terorîstan tedbîrên ewlekarî li himber rêxistina terorîstî û alîgirên wê tên girtin, ku gavên wî yên baş bi awayekî xerab bikar anîn bi wî zimanî bersiva wan dide ku ew jê fêm dikin û operasyonên pêdivî bicih tîne.

Gelo ev gotin tên wateya ku Erdogan ji çareseriya demokratîk ya kêşeya kurd poşman bûye?

Na, vebûna demokratîk, gavên pêşxistina aborî û civakî û rewşenbîriya civakî berdewam dike, lê aliyê ewlekarî jî ku kêmasiyeke stratejîk derxistiye, bicih tîne.

Ger ew nehat kirin, herduyan bi hevre bike?

Ji alîkî bi vebûna demokratîk, tedbîrên aborî û civakî û çanda civakî ya hevwelatiyên kurd hembêz dike, ji alîkî din ve jî li dijî rêxistina terorîstî operasyonên berfireh bicih tîne.

Derbarê gavên Erdogan de xwendinên cuda hene. Hinek pispor dibêjin ew ji pêşî de baweriya wî bi çareseriya aştiyane ya kêşeya kurd nebû, tenê bo derbaskirina hinek dema girîng proseya vebûnê ragehand. Pêşî serdestiya artêşa Tirkiyeyê şikenanad, dûre jî daxwazên Kurdan kêm kirin. Nerîna we çi ye?

Desthilata siyasî li Tirkiyeyê ji bo çareserkirina wê kêşeyê bi awayekî aştiyane tiştê ji destê wê hatibe kir. Bi raya min derbarê aliyê ewlekarî di vî alî de di dema xwe de xemsarî hatiye kirin, ji ber wê jî di warê ewlekariyê de lawazî derket. Bûyerên niha jî bi awayekî eşkere vê yekê nîşan didin.

Bi rastî Erdogan û rayedarên din dixwazin kêşeya kurd li Tirkiyeyê çareser bikin?

Dixwazin, lê rastiyeke din jî heye ku rêxistina terorîstî çareseriyê naxwaze. Hesabên wan yên siyasî yên cihê hene, lewra jî rêya şîdetê berfireh dikin.

Çawa çareser dikin?

Bi wî zimanê ku rêxistina terorê hêjayî ye axaftin ligel tê kirin, operasyonên pêwîst tên bicihkirin û hêza çekdarî tê têkdan. Bawer dikim dikare ligel wê rêxistina terorîstî ku hêza wê ya çekdarî lawaz e bi hêsantir şêwazê çareseriya aştiyane bê dîtin.

Gelo piştî cejnê ji bo çareseriya kêşeya kurd ji bilî şêwazên siyasî stratejiyeke din tê meşandin?

Li hundir û derveyî welêt operasyonên pêdivî tên kirin.

Gelo şêwazê serbazî û mantiqa ewlekarî weke bingeh tên girtin?

Mixabin ti çareyeke din li holê nema.

30 sal in dewleta Tirk şer li dijî PKKê dike. Bi hezarên qurbaniyên giyanî û sedên milyar dolaran bûn zerer. Hê jî PKK maye û li ser piyane. Gelo plana serbazî dikare meseleya PKKê bi awayekî bingehînî bidawî bîne?

Eger bi tevahî jî ji nav neçe, bandora wê kêm dibe. Bi girtina tedbîrên aştiyane jî xelkê navçeyê sûdmend dibin û rêxistina terorîstî pûç dibe.

Gelo ji bilî vê rewşê, bi baweriya we gotûbêj li Îmralî ligel Abdullah Ocalan didomin?

Nizanim berdewam dibin yan na, lê divê bidomin.

Di qonaxa îro de, gelo dewlet û PKKê ti guherîn lixwe negirtine?

Di warê guherînên erênî de, guherînên bingehînî hatine ser dewletê, lê ti guherînek nehatiye ser rêxistina terorîst ya PKKê.

Hevpeyvîn: Hêmin Xoşnaw

Ahmet Deniz:

Eger Tirkiye operasyonê bidomîne em ê şer ji Qendîl veguhêzin Enqerê

Berpirsê Têkiliyên Derve yên PKKê, Ahmet Deniz di daxuyaniyekê de bo Rûdawê got "dewleta Tirk eger operasyonên bejayî dijî gerîlla dest pê bike, em ê şer ji Qendîl veguhêzin Enqerê."

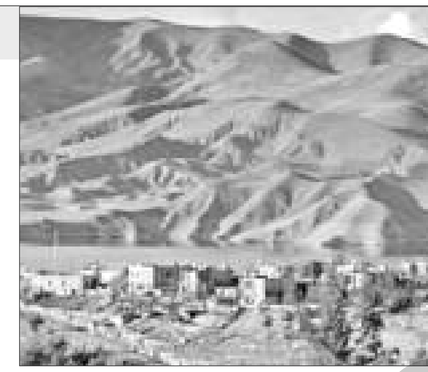
Êrişên firokeyên Tirkiyeyê didomin û zirarên wê bo Herêma Kurdistanê roj bo roj zêde dibin ku ya herî dawî kuştina 7 hevwelatiyên ji yek malbat li Nahyeya Sengeser bû, lê Tirkiye dibêje wan li bingehê PKKê xistiye. Berpirsê Têkiliyên Derve yên PKKê Ahmet Deniz dibêje "di êrişên firokeyên şer ên Tirkiyeyê li navçeyên Qendîl, Zap, Xakurk û Garê de heta niha sê gerîllayên me şehîd ketine." Wî herwiha got "Dewleta Tirk ev plan di werzê zivistanê de ligel Îranê bi şêweyekî hevbeş amadekiribû û biryar bû piştî cejnê dest pê bikin, lê ji ber ku gerîllayên me di nava Tirkiyeyê de çalakiyek kirin bo, loma dewleta Tirk dest bi êrîşan kir."

Berpirsê Têkiliyên Derve yên PKK`ê gefên dijwar li Tirkiyeyê kirin û got "em heta niha di rewşa xweparastinê de ne û me şer dijî dewleta Tirkiyê ranegihandiye, lê Tirkiye eger dest bi operasyonên bejayî bike, wê demê em ê bêyî dudilî vî şerî ji Qendîl veguhêzin Enqerê."

Ahmet Deniz got "şerê ku em niha dijî Tirkiyeyê dikin nagihêje ji sedî 5`î hêza me, lê dema em biryara destpêkirina şer bidin wê demê wê şer ne tenê li çiyan be, lê em ê li hemû bajarên Tirkiyeyê şer bikin, lê em niha jî dubare dikin, helwesta me ew e ku pirsgirêka kurd bi şer çareser nabe, lê bi şêweyekî siyasî çareser dibe."

Deniz got li gor zanyariyên wan ji encama êrişên firokeyên Tirkiyeyê nêzîkî 900 kesan ji gundên Binara Qendîl derbiderbûne û ciyên xwe terikandine.

Turistan îsal 39 milyon Dolar li Duhokê xeric kirine

Duhok (Rûdaw) - *Rêvebirê Giştî yê Turîzmê li Parêzgeha Duhokê got ku îsal 130 hezar turîst hatine Parêzgeha Duhokê û bêtiriya wan jî ji bajarên Îraqê hatine.*
Rêvebirê Giştî yê Turîzmê li Parêzgeha Duhokê, Dr. Serbest Arif Reşîd eşkere kir ku "her turîstekî bi kêmanî 300 dolar li Duhokê û cihên turîzmî yên Duhokê xerickirine, ango turîstan îsal 39 milyon dolar li market, otel û restorantên Duhokê xerc kirine, ev jî bo Parêzgeha Duhokê çavkaniyeke mezin ê aboriyê ye."
Li Parêzgeha Duhokê niha 86 otêl hene û dikarin 10 hezar turîstan di yek şev de pêşwazî bikin.
Dr. Serbest derbarê rewşa turîzmê li devera Amêdiyê got, "turîst bi rêjeyeke mezin serdana devera Amêdiyê dikin, lê otel û motelên wê deverê kêm in, loma turîst neçar dibin serlêdana gundên wê deverê dikin û ji aliyê rûniştvanên gundan bi hurmet tên pêşwazî kirin û li bêtirî 10 gundên deverê xaniyên xwe bi kirê didin turistan."

Wêne: Rûdaw

Suryaniyên ku li welatên Ewrûpa dijîn dema bo serdanê dihatin Hezexê cih tunebû lir wir bimînin. Bi mebesta hewandina mêvanan li kêlake Dêra Meryam mêvanxaneyek hat avakirin. Piştî avakirina mêvanxaneyê serdana Suryaniyan zêde bû.

Wêne: Rûdaw

Dewleta Tirk mêvanxaneya Dêra Meryemê xira dike!

Şirnex (Rûdaw) - Li gorî agahiyên ku ji rêberên xrîstiyan hate standin, Lijneya Parastina Cih û Waran a dewleta Tirk, biryar da ku mêvanxaneya Dêra Meryem a li Hezexê xira bike. Suryaniyan û parêzvanên mafên mirovan li dijî biryarê nerazîbûn nîşan dan.

Suryaniyên li navçeya Hezexa ser bi Şirnexê ku berê nifûseke wan a mezin li wir hebû û ji ber êrîş, zilm û zordariya dewleta Tirk niha li navçeyê tenê nêzî 10 kes mane, ji bo mêvanên xwe yên ku havînan tên serdana Dêra Meryem a dîrokî, mêvanxaneyek çêkirin. Ji ber ku her sal ji welatên cur be cur ên Ewropayê, nêzî 400 Suryanî tên Hezexê û serdana Dêra Meryemê dikin, keşe û berpirsyarên suryaniyan ji bo bicihkirina mêvanên xwe mêvanxaneyek ava kirin. Li gorî agahiyên ku Rûdawê bi dest xist, Lijneya Parastina Cih û Warên Xwezayî û Çandî ya Herêmê ku navenda wê li Amedê ye û di bin banê Wezareta Çandê ya dewleta Tirk de cih digre, biryar da ku mêvanxaneya Dêra Meryem a Suryaniyan xira bike.

'Mêvanxaneyê hejmara Suryaniyan pir zêde kir'

Serokê Weqfa Suryaniyan Şemûn Gosterîş, li hemberî biryara xirakirina mêvanxaneyê nerazîbûn nîşan da û xemgîniya xwe ya li hemberî biryarê wiha anî zimên: "Her sal bi sedan Suryaniyên ji derve tên navçeyê lê cih û warên wan ên mayînê tune ye. Ji ber vê yekê me nedikarî em wan li navçeyê bihewînin. Ji bo ku em bikaribin xwedî li wan derkevin û ji wan re qedirşînasiyeke baş nîşan bidin, me li kêleka dêra xwe mêvanxaneyek çêkir. Lê bi hinceta ku destûr nehatiye standin û mêvanxane dîmenên dêrê xira dike, biryara xirakirinê dan. Li kêleka dêrê gelek avahiyên bilind hatine çêkirin û ji ber wan avahiyan dêr xuya nake. Ew avahî dîmena dêrê xira dikin, lê derbarê wan avahiyan de ti biryar nehatiye sitandin. Em ji xwe li vir du sê mal mane. Em jî van deran biterikînin, li vir yek Suryaniyek namîne." Gosterîş, bal kişand ku ji ber mêvanxaneyê gelek Suryanî dikarin rihet bikin, bêhna xwe vedin, nan û xwarina xwe bixwin û wiha berdewam kir: "Hezex navçeyeke pir biçûk e. Li vir ji bo mêvandariya biyaniyan ti cih tune ye. Ne otel û ne jî cihên razanê hene. Ji bo ku em vê serêşandina bicihkirina mêvanan ji holê rakin, me formuleke wisa peyda kir. Lê mixabin tehamûlê vê yekê jî nekirin. Beriya ku mêvanxane çêbibe, Suryanî zêde nedihatin navçeyê. Lê piştî mêvanxaneyê hejmara Suryaniyan 20-30 kesî derkete 400 kesî. Ev yek jî reng û zirûfeke pir xweşik û bedew dide navçeyê. Ger mêvanxane tunebe, ev kes wê li ku bimînin?"

'Bila biryar paşve bê kişandin'

Nûnerê Saziya Gelên Di Bin Gefê De Ahmet Un jî li hemberî biryara xirakirinê nerazîbûn nîşan da. Un, destnîşan kir ku jixwe heta îro niheqiyeke pir mezin li Suryaniyan û kesên din ên ne misilman hatiye kirin û divê dewlet xwedî li gelên ne misliman derkeve. Un, bal kişand ku biryara xirakirina mêvanxaneya Dêra Meryemê di heman demê de çavtirsandin û gefxwarinek e û Suryanî ger bitirsin, wê careke din venegerin navçeyê. Un, xwest ku saziya dewletê ya ev biryar daye, biryara xwe careke din binirxîne û ji bo mêvanxaneyê destûr bide.

Wêne: Rûdaw

Projeya perwerdekirina jinan li Amedê 9 meh in didome û tê de 120 jin perwerde dibînin

Li Amedê jin xwe ji bo trafîkê amade dikin:

Pozberano rê bidin; ajokarên jin tên!

Bawer Çem Amed

Li Amedê ji bo ku otobosên şaredariyan û wesayîtên meqamê yên şaredar û midûran bajon û di departmanên din de bixebitin, 120 jin tên perwerdekirin. Di demên pêş de, çûnûhatina (trafîk) mêrane ya Amedê, wê ji ber ajokarên jin naziktir û bi kelecantir bibe.

Di bin banê Şaredariya Baglarê û Yekîtiya Ewropayê de, ji bo jinan projeya "Ji Bo Guherîn û Pêşketinê Jin Dibin Xwedî Pîşe" hate dest pê kirin. Di çarçoveya projeya ku 9 meh in dest pê kiriye û wê di meha mijdarê de biqede, 120 jin tên perwerdekirin. Li gorî agahiyên ku Alîkara Kordînatora Projeyê Elîf Engîl Şimşek da Rûdawê, ew ajokariyê hînê 120 jinan dikin û ji van 30 jin wê ehliyeta E (ji bo otobusan) û 90 jin jî ehliyeta B (texsî) bistînin. Şimşek, diyar kir ku ew di çarçoveya projeyê de dersên ajokariyê, formasyon, hisabgiriya kompûterê, zayendîbûna civakî, ragihandin û dîksiyonê didin. Di nava jinên kursiyer de bi dehan jinên bi laçik (sergirtî) jî hene. Tişta herî girîng piraniya jinan bi kurdî dizanin û ji ber vê yekê wê bikaribin bi rêwiyan re bi hêsanî têkilî deynin. Temenê jinên ku di projeyê de cih digrin, di navbera 18-29 salî de ne. Ji van 30 jin zewicî ne, yên din ezeb in û ji malbatên xizan pêk tên.

Şîmşek, bal kişand ku pêşî dibe ku ji hemû kursiyeran re dîtina kar zehmet be, lê ew bi sazî û dezgehên aborî û şîrketên mezin ên telefonan re axivîne û wê hin kesan jî di wan karan de bi cih bikin. Lê nêzî 40-50 kursiyer piştî ku ehliyeta xwe bigrin, wê otobosên şaredariyê û wesayîtên meqamê yên şaredar û midûrên şaredariyan bajon. Li gorî gotinên Şîmşek, Şaredara Baglarê Yuksel Baran ji niha de, cih ji kursiyerek re veqetandiye û wê ajokara Baran jin be.

Wêne: Rûdaw

Jinên ajokar bawer dikin ku eger hejmara wan zêde bibe wê çûn û hatin xweştir û ewlewtir bibe

'Jin wê xweşbîniyê hînê mêran bikin'

Yek ji namzeta ajokariyê Aynur Hanar, bal kişand ku çûn û hatina (trafîk) Amedê hem di warê dîmen û hem jî di warê dêrûnî û giyanî de pir mêrane ye û wiha got: "Gelek caran mêr hewl didin ji hev biborin, lez dikin, guh nadin qaydeyên trafîkê. Ev yek jî dibe sedem ku qeza çêbibin û mêr bibezin hev, şer bikin û çêrî hev bikin. Li gorî bawerîya min, jin naziktir in. Ger jin biçin ser wesayîtan, wê trafîka Amedê jî nazik bikin. Hem wê qeza kêm bibin, hem wê rêwî zêdetir hurmetê nîşanî hev bidin û hem jî wê jin mêrên serhişk nerm bikin."

Ajokereke din Emîne Varsak jî diyar kir ku jin di sektora xizmetê de hem kîbartir in û hem jî karê xwe bi rêk û pêktir dikin. Varsak, bal kişand ku dema wesayîtek li pêşiya wesayîteke din disekine, hemû mêr bi hev re li kornayê didin û nêrîna xwe wiha anî zimên: "Ez niha hinek hînê ajokariya otobûsê bûme. Carek min otobos dajot, dema çavê kalemêrek li min ket, pir kêfxweş bû, ji min re destê xwe hejand. Bi saya ajokarên jin, wê mêr xweşbîntir bibin. Ez bawer im dema hejmara jinan di trafîkê de zêde bibe, çûn û hatin wê xweştir û bi ewletir bibe."

Fatma Demîrer ku ji bo ehliyeta B bistîne diçe kursê, diyar kir ku xeyala wê ya herî mezin ew e ku bibe ajokara Şaredarê Bajarê Mezin a Amedê Osman Baydemîr. Demîrer, got ku ger ajokariya Baydemîr bi destê wê nekeve, ew dixwaze bibe ajokara Parlementerê BDPê yê Colemêrgê Selahatîn Demîrtaş an jî Parlementera BDPê ya Amedê Leyla Zana.

Em ê çawa pakijiya mêran îsbat bikin?

Taman Şakir

Tevî ku şerefa mirovan di rastî, pakî û wîjdaneke zîndî de dimîne, lê di kultura civakên paşketî de, jin hilgirên şerefê ne, şerefa ku hemû endamên malbatê jê berpirs in û bi hûrbînî çavdêriyê dikin, şerefa ku di perdeyeke ne zêdetirî çend milîmetran de ye. Vêca jin eger nikare wê şerefê biparêze ew ê rastî kuştin, kevirbarandin û binpêkirineke hovîtî ya kesûkar, derdor û civakê bibe.

Lê ti pîvaneke civakê tune bo pakî û şerefa mêran, kesê ev mijar ne aniye rojevê û yek nivîskarên mêr jî li ser vê mijarê nenivîsiye da em bizanin bo pakiya zilaman ka kîjan pîverên civakê hene.

Keç eger beriya hevjîniyê perdeya keçatiyê ji dest bidin, wê demê divê ew li yekî bigere ku wê perdeyê jê re bidrû yan jî ew ê di şeva yekemîn a bûkaniyê de vegere mala bavê xwe û piştre biçe goristanê, lê gelo eger zilam beriya hevjîniyê karê seksê kiribe, em ê çawa bizanibin û kî wê lêpirsîna wan bike ku wan jî bi heman şêweyê pakiya xwe ji dest dane. Civaka kurd jinan li ser vê mijarê dikuje, lê ji wan mêran re dibêjin mêrên çav li derê û mêbaz. Zilamên ku bêtirîn jinên wan hebin, ji aliyê hevalên wan ve hesûdî pê tê kirin.

Pirsgirêk li vir bi dawî dibe, di kurdewariyê de pir caran tê gotin ku ti tiştê bo mêran ne şerm e tenê bêrîka wan nebe. Lê gelo dirav ewqas bihêz e ku bikaribe nepakiya mirovan veşêre?

Dema behsa leşfiroşî, xiyaneta hevjîniyê û têkiliyên seksî yên ne rewa tê kirin, di mêjiyê hemû kesan de rasterast wêneyê jinekê tê ber çavan û bi sedan tawan dixine stûyê wê û navê wê bi nepakî belav dikin.

Tevî ku di van hemû karan de zilamek beşdar e, ango jin dema xiyanetê dike, ew bi mêrekî re dike. Wate di her karê ku jin dike de zilamek jî heye. Vêca gelo çima em bi heman şêweyê berê xwe nadin mêran jî û gunehên wan diborînin û sizayê mirinê didin jinan?

Tiştê seyr ew e ku dema mirov behsa mafê jinan û cîbicîkirina wekheviya navbera jin û zilaman dike, xelk ji te re dibêje tu çima behsa mafê jinê dikî, ka mafên mêran?

Mêr ji ber ku dizanin ti pîvan nînin, ango ne perde û ne jiberçûna zarokan heye ku nepakiya wan îsbat bike, loma wan li Kurdistanê bazara kirîn û firotina leşî germ kirine û kes jî nizane û nikare îsbat bike ew kîjan mêrên nepak in ku serlêdana malên leşfiroşan dikin û seksê dikirin. Aliyekî din û nepakiya hinek zilaman bazirganîkirina bi jiyana hevwelatiyên vê Kurdistanê ye, ew jî bi rêya anîna derman û xwarinên expir e, lê heta niha jî kes navê wan nabêje û nepakiya wan eşkere nake, gelo ma ev jî ne kesên nepak in, çima nabe ew bên sizadayîn?

Li ser lêva teqînê

Rêbwar Kerîm Welî

Ez û hevala nivîskar û helbestvan a kurd Bejan Matur êvariya roja înê li Stenbolê rûniştî bûn û me çay vedixwar, mijar jî mîna her car polîtîka ye. Li kêleka me jî çend keç û xort rûniştine, dikenin û nargîlê dikşînin. Ez gelekî nêzîkî wan rûniştime û di nava pirsgirêka kurd, PKK, leşker, Sûriyê û Îranê de xeriqîne. Bilêvkirina navê PKKê, ku hevdem bû digel demeke bêdengiya wan, bala wan xortan kişand, awirên xwe berdan me û bi çavên xezebê temaşeyî me kirin. Me jî ji neçarî navbirek dayê. Piştî demekê Bêjan got "Tu dibînî? Ev li ser lêva teqînê ne, eger ji eyibkirina wan nebûya, wê êrişî me bikirana!"

Wan xortan piştî ku li me nêrîn û zanîn ku em Kurd in, hesabê xwe dan û rabûn û çûn da ku li kêleka me rûnenin. Temenê wan xortan navbera 18-20 salî bû.

Bêjan rast digot, li Tirkiyeyê civaka tirk û kurd ti deman bi qasî îro neketine ser lêvên kerba ji hevdû. Ji nişkan ve û di demekê de ku her kesî hizra wê yekê dikir ku her tişt bi başî bimeşe û buhar anîbûn çokan, hemû tişt berevajî lêhatine. Reşbîniyeke temam zalbûye û êdî deftera çareserî û vebûna demokratîk hatine girtin. Tirk bi bihîstina nûçeyên topbarankirina Qendîl û Zapê ji aliyê firokeyên şerkerên Tirkiyeyê di xweşiyê de xeriqîne û dema navê PKK, BDP û Kurdan dibihîsin diranên xwe dihisin û eger bi wan be ew ê serê kesî bi laşeyê wî ve nehêlin. Helbet dema ez dibêjim Tirk, mebesta min bêtiriya wan e, ji ber kesên ku hêşta îro diwêrin bibêjin ku rêya leşkerî ne çareserî ye, bi tiliyên destan tên hijmartin.

Çi tiştî Tirkiye gihand vir? Û wê çi biqewime?

Dema em hinekî bi realistî temaşeyî meseleyan bikin, em ê bibînin ku Erdogan û partiya wî ketine rewşa pozbilindî û bilind firînê, bi taybetî ku Tirkiye niha di warê aborî de di serdema xwe ya zêrîn de dijî, di çavê beşeke mezin a welatên ewropî û Rojhilata Navîn jî. Vê rewşe jî wisa kiriye ku Tirkiye di polîtîkaya xwe ya derveyî de xewnê dibîne ku bibe dewleta herî mezin a vê navçeyê. Lê ev tişt ewqas bi hêsanî derbas nebûye. Tişta îro li Tirkiyeyê diqewime, çiqas encama pirsgirêkên hundirîn be, du car bêtir çavkaniya wê ji siyasetên navçeyî û navnetewî ye. Tişta ku Erdogan û partiya wî îro xewnê pêve dibînin, di warê serkêşîkirina cîhana îslamî de, ji bilî ku ev bi dehan sal e ji aliyê Siûdiyê ve hatiye daqurtandin, ev 30 sal in ji aliyê Komara Îslamî ya Îranê û li ser destê Xumeynî bingeha wê hatiye danîn. Berî hatina Erdogan, Şahên Siûdiyê û Ayetulahên Îranê têr stûyên hevdû şikandine, ji nû ve Tirkiye jî bûye goşeyeke wê sêgoşeyê. Erdogan, ku awireke çavên wî li ser heftsed salên desthilatdariya osmanî ye li ser cîhana îslamî, herwiha sewdaseriya xelîfeyekî modern ê misilmanan jî pê re heye. Ev jî ne Îran û ne Siûdiye qebûl nakin. Îranê di van kiryarên vê dawiyê yên navçeyê de, dema dît ku Erdogan pêşrêwiyê dike bo guhertina rejîma elewî ya alîgira Îranê li Sûriyê, bêyî ku qerebalixekê çêbike, Tirkiye bi zanebûn bir û karekî wisa di hundirê wê de çêkir ku navên wan jî ji bîra wan birin. Îrana ku tê gotin kontrola beşekî PKKê kiriye û li ser wan polîtîkayê dimeşîne, di heman demê de destê alîkariyê dide Tirkiyeyê bo lêdana PKKê. Ev peyameke ron û eşkere ye: Îran ji Tirkiyeyê re dibêje ku çiqas pirsgirêka te ya kurdî hebe, fikra pêngavavêtina derve neke. Ez ne bawer im ku haya Tirkiyeyê ji vê meseleyê nebe, lê berevajî, Erdogan bi mebesta têkbirina meziniya leşker û wergirtina dosya PKKê ji destê wan bo polîs û hêzên taybetî, xwest derfeteke ceribandina wê hêzê ji wî re bê afirandin.

Tiştê îro li Tirkiyeyê tê dîtin destpêka tofaneke bihêz e. Operasyonên leşkerî wê bidomin, hêza bejayî jî wê bê livandin, polîsên ku di mijara dijberiya PKKê de desthilatên bêtir ji wan re hatine dayîn, wê dest bi girtinên fereh û tarî bikin. Beşeke zêde ya berpirsên BDPê wê di rojên pêş de bikşînin dadgehan û zîndanî bibin, ji ber ku Erdogan û medya girêdayî wî rewşek wiha afirandine û wisa nîşan didin ku sedema hemû van tiştên diqewimin BDP ye û eger BDP ji PKKê re bibêje "terorîst", wê demê pirsgirêk çareser dibe!

Bi kurtahî, Tirkiyeya ku wisa hêvî dihat kirin ku bibe modela demokrasiya rast û çareseriya aştiyane ya pirsgirêkên netewî û mezhebî, bi saya hinek siyasetên şaş ên partiya desthilatdar û destêwerdana welatên navçeyê, rastî tevliheviyekê hatiye ku wê zirar û ziyanên mezin bi xwe re bîne, herwiha wê demeke wê ya zêde bi avê de biçe. Erdogan wisa plan kiriye ku Tirkiye di sala 1923yê de ye, ku sedsala avabûna Komara Tirkiyeyê ye, wê bibe yek ji deh welatên bihêz ên dinyayê. Lê Tirkiye, bi vî mêjî, dema bîranîna 100 saliya Komarê dike, pirsgirêka kurdî jî wê derbasî sala 98. bibe!

Roj bêdeng nekin!

Hans Linde*

Nêzîkê deh sal li ser êrişa dijî avahiya bircên bazirganî (World Trade Center) li bajarê New York derbas dibin. Ev deh sal in bi çendîn coran bi şêweya ku jê re dibêjin şerê dijî terorê, destdirêjî tê kirin. Bi rêbazên kevin di têkiliyên bi aramî û azadiyê re şer dest pê kir, mirov bêyî dadgehkirin tên zîndanîkirin, sizayên bidarvekirinên bêyî dadgehkirin hatine pêkanîn û herwiha çavdêrîkirina li ser hesabê realiteyê zêde bûye.

Di van çend heftiyên borî de mînakên wê yeka ku rê re dibêjin şerê dijî terorê, encamên wê ne tenê bo mirovên Efganistan û taxên kenarê bajarê Bexdayê hatin berçavkirin, lê li cem me li Bakûr jî hatin dîtin.

Me di destpêkê de nûçeya serbest berdana Ehmed Agîza bihîst ku piştî deh salan zîndanîkirina li Misrê hat azadkirin. Agîza ji aliyê dadgeha leşkerî bi tawana endametiya di grûbeke teroristî de hatibû sizadayîn, ew bi şêweyekî gelekî hovîtî tevî Mihemed Elzêrî di sala 2001ê de ji aliyê Swêd û CIA bo Misrê hatibû şandin ku îşkence û binpêkirinê çaverêyî wî dikirin.

Li Kopenhagen di 15ê tebaxê de prosesa dadgehîkirina Roj Tv hat destpêkirin. Xetera girtinê li ser wê kenalê heye, bi hênceta xebata dijî teror û aramiyê ku ev jî di rastî de binpêkirineke temam a mafê azadiya bîrûbaweriyan e. Roj Tv rolekî girîng lîstiye di warê ku nûçe û programên civakî û gotûbêjên derbarê guhertinên li Rojhilata Navîn pêktên, pêşkêşî Kurdan û gelên din dike. Min bi xwe jî li Stockholm beşdariya programeke Roj Tv kir ku bi zimanê suryanî tê weşandin.

Binyamên Frank ê Amerîkî dibêje "civaka ku xebat dike bo hinek azadî û bidestxistina hinek aramiyê, nabe herdu tişt ji destê wê biçin." Ev gotin rast in, ji ber bêguman cîhan aramtir lê nehatiye piştî ku Ehmed Egîze li Misrê hat îşkencedayîn, yan jî bi wê yekê ku rojnamevanekî Roj Tv bê dadgehîkirin, tenê ji ber ku rê daye kesekî "şaşîker" nêrînên xwe bîne ziman.

Em bi vê şêweyê dibînin çawa li vê beşa cîhana me de jî mafên mirovan tên binpêkirin.

Em nikarin tiştekî bikin ku wan tawanên dijî mafên mirovan hatine pêkanîn, vegerînin, lê dema prosesa ku jê re tê gotin şerê dijî terorê ku kete deh saliya xwe, êdî dema wê yekê hatiye ku em daxwaz bikin ew tiştê di bin navê aramiyê tê kirin û mafên mirovan pê tên binpêkirin, rawestin. Destpêkeke baş ew e ku em daxwaz bikin ku bihêlin Roj Tv weşana programên xwe bidomîne.

** **Hans Linde** endamê Parlementoya Swêdê ye û Bedevkê Komîteya Derve ya Partiya Çep a Swêdê ye.*

• Ev nivîs ji rojnameya Swêdî (Upsala Nya Tidning) hatiye wergirtin û wergerandin.

Li dijî doza Kurdistanê gerînekekî metirsîdar

Bayram Ayaz

Ev nêzîkî du mehan e dewletên herêmê careka din li dijî doza Kurdistanê ketine nav tevgerekî. Ev hêz dixwazin li dora Kurdan gerînekekî çêkin, tevgera azadixwaz tê de bifetisînin. Leyistikên tên gerandin metirsîdar in. Armanc pûçkirina destkeftiyên tevgera welatparêz a Kurdistanê ye, li hemû perçeyên welatê me û li her deverekî. Dewlet û rejîmên ku welatê me parve û dagîr kirine, bi hemû hêza xwe lê kar dikin ku gelê Kurdistanê di vê pêvejoya dizaynkirina Rojhilata Navîn de statûyeke siyasî û hiquqî-navdewletî bi dest nexe.

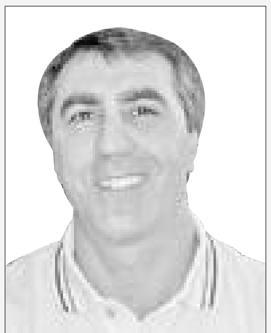
Mirov dibêje, belkî careka din dîrok dubare dibe. Wekî pêvajoya piştî şerê yekemîn ê cîhanê, ji destpêka Peymana Sevr heta Peymana Lozanê, û wekî dema piştî şikestina rêjîma Hitler û pêvajoya demên Konferansên Malta, Yalta û Tehranê. Eger ji destê van dewletan were, rastî jî dixwazin dîrokê dubare bikin! Daku careka din xelkê kurd bê maf û bê statû bimîne. Îran PJAKê dike bihane û êrişî Qendîlê û wan doran dike. Li Tirkiyeyê careka din pevçûnên çekdarî û operasyonên leşkerî dest pê kiriye, tundî û tûjî her diçe zêde dibe. Artêşa tirkan jî ev çend roj in başurê welatê me bi bahaneya lêdana PKKê topbaran û bombebaran dike. Li Sûriyê rejîma Baas bi xwînrêjiyeke xidar li muxalifan dixe û Kurd jî bi têra xwe ji vê zilmê para xwe werdigrin. Erebên şovenîst li Bexdayê, ew jî heta ji destê wan tê dixwazin çareseriya pirsa Kerkûkê û deverên din, ku li derveyê Îdareya Herêma Kurdistanê ne, paşde bixin û eger ji destê wan were nehêlin ev dever derbasî ser Îdareya Herêma Kurdistanê bibin.

Di navbera Hewlêr, Qamişlo, Amed û Mahabadê de dema diyalog û jihev agahdarbûnê ye

Li Rojhilata Navîn nakokiyên nav dewletên herêmî û yên derve têkilhev bûye. Kurdistan ji aliyekî ve jî bûye rasta nakokiyên herêmî û navdewletî. Wekî nivîskarekî Rudawê jî binav kiribû, li Kurdistanê herwisa "şerên bi wekalet" jî tê domandin. Yanî carinan, şer û berxwedana ji bo maf û azadiyan û "şerê bi wekalet" têkilhev dibe. Armanca dewletên herêmî pêşîlêgirtina Kurdan e. Armanca tevgera Kurdistanî jî bidestxistina azadî, wekhevî, demokrasî û dewletbûnê ye.

Di vê pêvajoya zîz de pêwîst e hêzên welatparêzên kurd zêde zêde hay ji hevdû hebin, rê nedin ku dijminên Kurdan bi me bilîzin. Em divê bi hevra û ji bo xwe tevbigerin û li ber xwe bidin. Bi taybetî vê demê pêwistiya diyalog û ji hevdu agahdarbûnê di navbera Hewlêr, Qamişlo, Amed û Mahabadê ji her demî zêdetir e.

Ferhenga dermanan

Dr. Mesud Mamedî *

Mirov di jiyana xwe de bi gelek nexweşî û derdan dikevin, ji bo çareseriya wan derdan derman hatinê çêkirin, lê dema ku li ser ferhenga derman mirov ne xwedî zanistî û agahiyan bin ew dermanên ku ji bo şîfayê ne, dikarin zerarek mezin bidin tendirustiya mirovan.

Derman çi yê û pêwîst e çawa bê bi kar anîn?

Dr. Mesud Mamedî:

Helbet ferhenga derman û ferhenga derman xwarinê cudahiyê wê hene. Dema ez hîn biçûk bûm û li Kurdistanê bûm, dihat gotin ew bijîşkê ku kêm dermanan binivîsê ew bijîşk pir nebaş e. Em dinêrin ku ev nêzîkatî li vir ango di civaka ewropî de jî wiha ye; piraniya wan ji wan bijîşkên ku pir derman nanivîsînê ne razî ne.

Herçiqas ku di navbera civaka me û ya ewropî de cudahî hebin jî, lê di aliyê nêzîkbûna dermanan de mirov pir ferqê nabîne. Li Almanya ew bijîşkên kêm derman ji nexweşên xwe re dinivîsînin mirov pir baweriya xwe bi wan nayînin. Li vir tiştek tê ji bîr kirin: derman ji bo wê hindê ye ku ji derd û nexweşiyan re bibe şîfa yan jî wan êşan kêm bike. 500 sal berê bijîşkan dane zanîn ku di her dermanî de jahr heye, kêm û zêde xwarina wê yan dibe dermanê derdê mirov yan jî wê jahrê bedenê têkdibe. Ew nêrîna di derbarê dermanan de niha ji bo ferhenga derman derbas dibe. Pêwîst e mirov pir dermanan nexwe. Mînak gelek kes tên dibêjin cîran an jî nasê min ev derman xwariye min jî ew ji bo xwe bikar aniye; lê divê ti kes dermanê kesekî din bikar neyîne. Ew dermanên ji şîfayê re hatine destnîşan kirin belê ji ber nêzîkbûna şaş pir zerarê dide bedena wan. Pêwîst e ew kesên nexweş ji derveyî dermanê ku bijîşk ji wan re dinivîsînin nexwin. Ji ber kêm an jî zêde xwarina dermanan zerar e.

Pêwîst e mirov dermanê kesekî din nexwe.

Heba Aspirinê di nav gel de pir tê bi kar anîn, başî û xirabiyê wê çi ne?

Aspirîn berî 100 salan hatiyê çêkirin, dermaneke gelek baş e, lê ji bo kê baş e? Aspirîn tenê ne ji bo ser êşê ye. Herwiha ji gelek êşên din re jî dibe şîfa. Aspirîn xwedî wê taybetiyê ye ku xwînê zelal dike. Mînak ew kesên nexweşê dil, xwîna wan tîr e, ji bo ku xwîna wan zelal be û karê dil rihet bibe Aspirîn pir alîkariyê dike. Lê ew kêsên ku pir Aspirîn bigrin dibe ku mîda wan kul bibe û xwîn bê heta roviyan. Hinek nexweş hene divê xwîna wan zelal nebe, pêwîst e xwîna wan tîr bimîne. Hinek kes hene xwediyê gelek nexweşiyan in û divê ji bo hemûyan heban bixwin; divê mirov zanibe ku pir derman hene ku bi hevre nayên xwarin ango hevdû qebûl nakin. Mînak ew kesên nexweşê dil nikare dermanê taybet û Aspirîn bi hevre bixwe; dibe ku xwîna wan pir zelal bike û xwîn xwe di rayan de negirê û biteqe. Ji ber sedemên ku xwîna wan pir hatiyê zelal kirin dibe ku ew kes jiyana xwe ji destbidin. Pêwîst e ew kesên nexweş hertim ji bijîşk û dermanxanê bipirsê gelo ez dikarim kîjan dermana bixwim? Tişta herî girîng ew e ku mirov xwe li ser bikaranîna dermanan agahdar bikin da ku ew dermanên digrin ji derd û êşê wan re bibin şîfa.

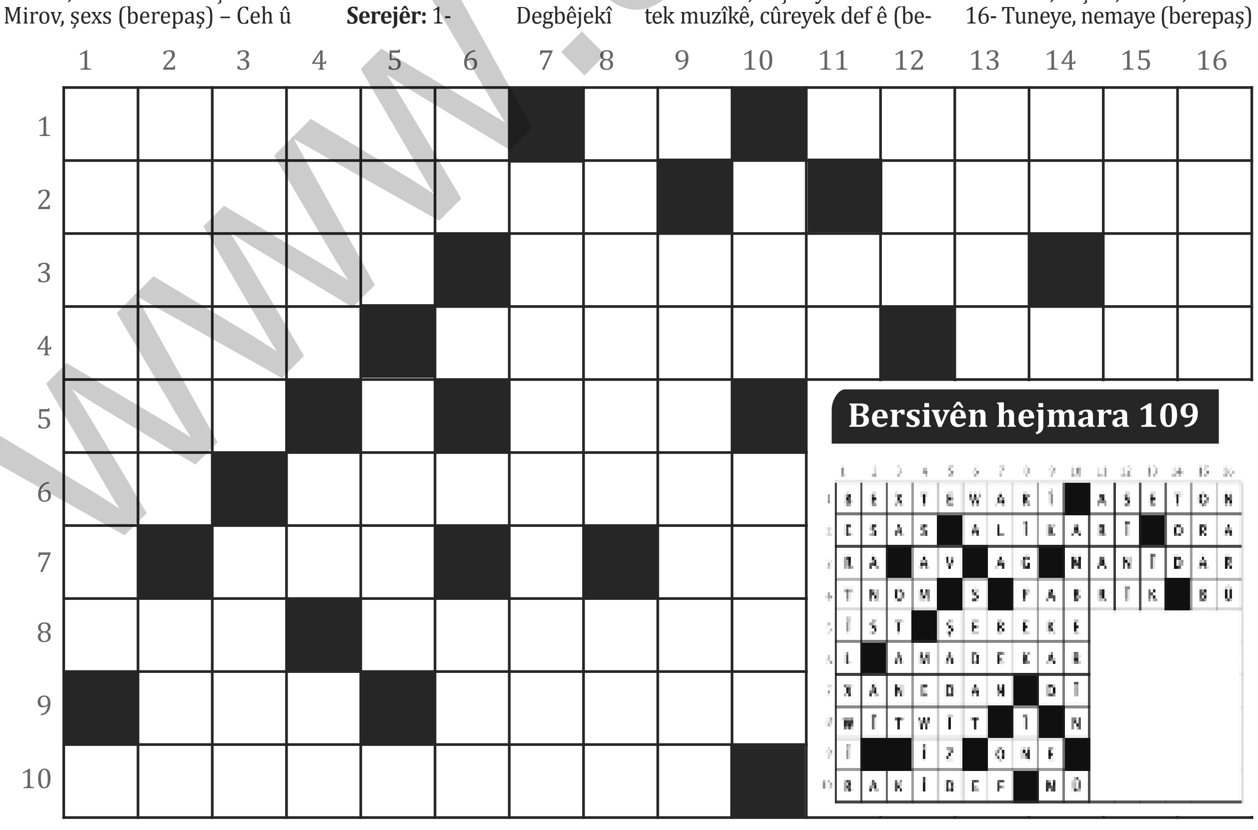
Amadekirin:
Zelal Çelîk

** **Dr. Mesud Mamedî** ji Rojhilatê Kurdistanê ye, li Almanyayê dijî û dermansaz e.*

Xaçepirs

Çeperast: 1- Pincarek xweş – Kesê yekem – Xwarinxane, restorant. 2- Girtin, tengkirin, şidandin – Ard, xwarin, qût. 3- Heywanek – kesname, belgeya naskirinê – Zewac, zewicîn. 4- Erda rast û vekirî, deşt (berepaş) – Astengî, rêlibergirtin – Navekî mêran, derba kêr û fîşekê. 5- Mirov, şexs (berepaş) – Ceh û genimê hêrayî, toz. 6- Nex, ben (berepaş) – Kesê ku diçe cehnemê. 7- Mehel, gurz, destek – Deng, awaz (berepaş). 8- Cîhgirê muxtar – Balafir, firoke. 9- Orgeneral, hacetek muzîkê – Hacetek telefon û înternetê (berepaş). 10- Cûreyek trênê.

Serejêr: 1- Degbêjekî Kurd. 2- Bindestî, hêsîrî – Bi Almanî bexçê heywanan. 3- Tewandina “kewar” ê (berepaş) – Devjêberdan, dûrketin, çûn. 4- Tîm, grûp – Da, ji vir û pê de, êdî – Bi Ingilîzî “çûn”. 5- Kurt, ne dirêj (berepaş) – Kembera berik û fîşekan. 6- Kurtenîşana “Grichenland” ê – Navekî jinan. 7- Mirovatî, beşerîyet. 8- Hacetek muzîkê, cûreyek def ê (berepaş) – Pîs, xirab, sexte. 9- 100 insan, sed beşer. 10- Rizgarîxwazên Netewîyên Kurdistanê (berepaş) – Bax û bexçê bihuştê. 11- Amnestî Înternatîonal. 12- Paytextê Sûrîyê. 13- Heywanek qurbanê, çêlîkên mîhê (berepaş). 14- Vexwarinek sereke, bê wê jiyan nabe. 15- Cahil, xeşîm, nezan, ciwan. 16- Tuneye, nemaye (berepaş)

Bersivên hejmara 109

Çawaniya şûştina diranan di Remezanê de

Rûdaw- Xelk bi şêweyekî giştî di meha Remezanê de bêtir şêrîniyan dixwin, bi vê yekê jî pileya tirşatî û tifa asayî di nava devê mirovan de tê guhertin û rê bo rizîna diranan xweş û hêsantir dike.

Loma kesên ku bi rojî bin, divê di meha Remezanê de demên diranşûştinê bikin sê car: carekê piştî fitarê, carekê jî beriya razanê û cara sêyemîn jî piştî paşîvê. Ji aliyê zanistî jî îspatkirî ye ku diranşûştina bi firçe û dermanê diranan nabe sedema tîbûn, an zuhabûna dev, mîna ku hin kes difikirin, lê diranşûştina piştî paşîvê wisa dike dev û diran bo dema çend demjimêran paqij bimînin.

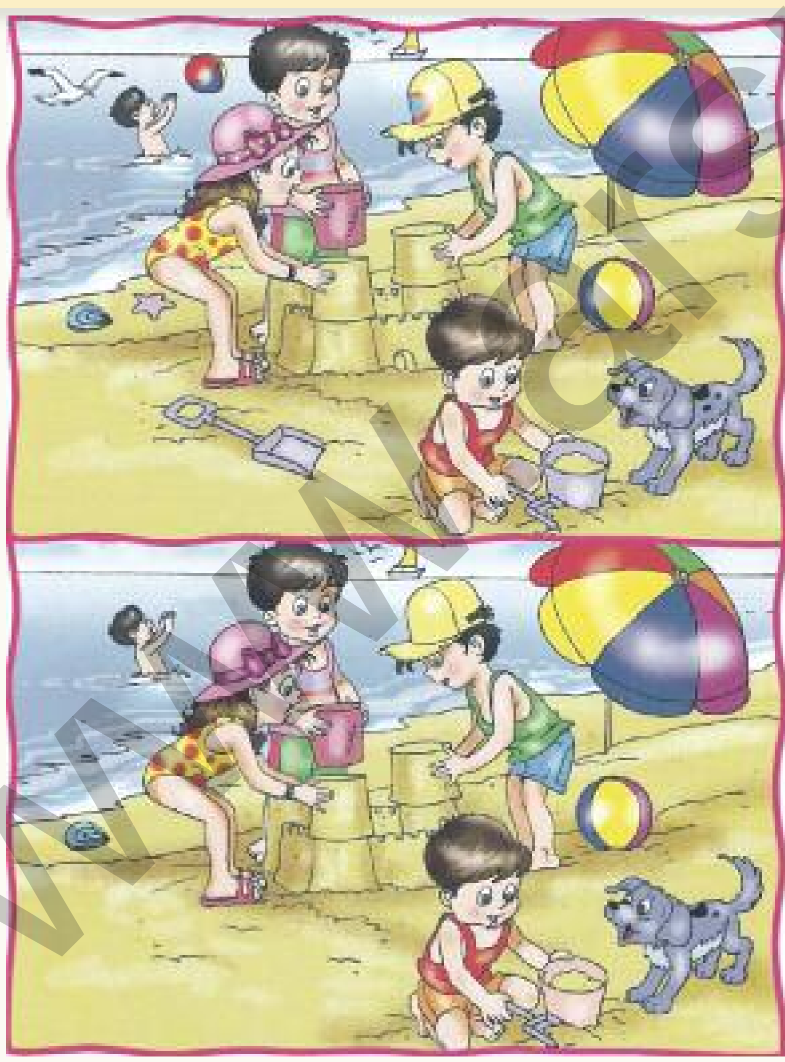
Tu jî dixwazî wêneyê xwe li vir bibînî?
Ji me re bişîn: info@rudaw.eu

HÎLWAN DIXWAZE BIBE ASTORONOT

Ez heft salî me, dibim heşt salî. Ez diçim pola duyem. Ji Kurdistanê, ji devera Rihayê me, lê niha tevlî malbata xwe li Almanyayê dijîm. Dema pêş de ez dixwazim bibim astoronot. Dîrok û xweza ji bo min gelekî balkêş in, lewra dema xwe ya valatiyê ez bi xwezayê re derbas dikim. Ez bi zimanê xwe yê dayikê kurdî diaxivim, lê almanî û tirkî jî dizanim.

Weke hev lê dîsa jî ji hev cuda

Memo dixwaze kopiyekî wêneyekî ji dema seyrana xwe ya ber deryayê ji hevalê xwe Azad re bişîne, lê wêneyê jor ne mîna yê jêr e. Çendîn cûdabûn di navbera herdu wêneyan de peyda bûne. Tu dikarî wan cudabûnên navbera herdu wêneyan de bibînî û ji Memo re bejî?

Guhdariya min bike, ez ê jî guhdariya te bikim

Mercên ku zarok guhdariya wê bikin

we qîmet da zarokê, ew jî qîmet dide gotinên we. Bo mînak, eger pêlîstokek şikestî ji bo zaroka we girîng be, divê hûn wê pêlîstokê navêjin ziblê.

1. Mercê yekem ji bo ku zarok guhdariya wê bike: Divê hûn dest ji mecbûrkirina ku zarok guhdariya we bike, berdin.

2. Li cihê ku hûn hewl bidin zarok mecbûrî guhdarkirinê bikin, divê bi zarok re bidin û bistînin.

3. Danûstandina we ya bi zarok re divê bi soz û hezkirin be, ne bi kîn û hişkî be.

4. Ji bo ku zarok guhdariya we bike, divê ew hest bike ku hûn wî/wê cidî digin û qîmet didin xwestekên wî/wê. Dema

5. Kesên dixwazin bi zorê gotinên xwe bi zarokan bidin qebûl kirin, nayên hezkirin. Ne tenê zarok, ti kes ji van ûslûban hez nake, lewra zarok ji kesên bi vî awahî tevdigerin hez nakin, eger dê û bav jî bin.

6. Gelek caran dêbav dibêjin 'Em bi xweşî tevgeriyan, lê dîsa jî guhdariya me nakin.' Lê dive tevgerîna we ne tenê ji bo gihiştina armancekê û tenê yekcaran be. Lewra zarok jî ji vê armancê haydar dibe û vê napejirînin. Divê zarok bawer bike ku hertim hûn bi wê re di diyalog û danûstanê de ne û giringiyê didin wê.

Amedekirina rûpela zarokan: Sevda Şafîk

FÊRÎ KURDÎ BIBE

Y — **1** — ی
Yek — یەک